I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov (meno)
FERROWIM, s.r.o.

2. Identifikačné číslo
47 862 165

3. Adresa
Hlavná 326, 929 01 Dunajská Streda

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa
František Wimmer, Varjašská 875/32, 930 05 Gabčíkovo
Telefónne číslo: 0944 196 005

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti
František Wimmer, Varjašská 875/32, 930 05 Gabčíkovo
Telefónne číslo: 0944 196 005

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov
Zariadenie na zber odpadov

2. Účel
Účelom zriadenia prevádzky je zber železných a neželezných kovov, papiera a elektroodpadu. Zariadenie bude slúžiť pre výkup, zber, triedenie a skladovanie zhodnotiteľných ostatných a nebezpečných odpadov činnosťou R13 - skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činností R1 až R12. Účelom prevádzkovania zberne je umožniť fyzickým a právnickým osobám odovzdávanie odpadov na vyhradené miesto a vytvoriť tak podmienky pre ďalšie nakladanie s ním (zhodnotenie alebo zneškodnenie) inými osobami na inom mieste.
Navrhovaná činnosť je v súlade s § 3 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, (ďalej len zákon o odpadoch) teda sú to činnosti ods. 2 (**nakladanie s odpadmi** je zber odpadov, preprava odpadov, ...), ods. 5, 6 **(zber a výkup** je zhromažďovanie, triedenie odpadov na účel ich prepravy); ods. 4 (zhromažďovanie je dočasné uloženie odpadov pred ďalším nakladaním s nimi); ods. 7

(triedenie je delenie odpadov podľa druhov alebo oddeľovanie zložiek odpadov, ktoré možno po oddelení zaradiť ako samostatné druhy odpadov); ods. 3 (**skladovanie** je dočasné uloženie odpadov pred niektorou z činností zhodnocovania odpadov alebo zneškodňovania odpadov; ...); § 5 ods. 1 (**zariadenie** na zber odpadov je priestor ohraničený plotom alebo nachádzajúci sa v stavbe, alebo inak primerane zabezpečený pred odcudzením odpadov a vstupom cudzích osôb, v ktorom sa vykonáva zber odpadov) a súvisiacich ustanovení zákona o odpadoch a vykonávacích predpisov vo veciach odpadového hospodárstva

Navrhovaná činnosť zberu odpadov je v existujúcich prevádzkových priestoroch zariadenia na nakladanie s odpadmi. Zariadenie je situované v zastavanom území obce Tomášov.
Odpady budú priebežne zhromažďované a následne odovzdávané k oprávnenej spoločnosti/spoločnostiam na nakladanie s týmito druhmi odpadov, a to podľa zákona o odpadoch NR SR č.79/2015 Z.z.

3. Užívateľ

František Wimmer, Varjašská 875/32, 930 05 Gabčíkovo

4. Charakter navrhovanej činnosti

Navrhovaná činnosť - zber, zhromažďovanie, triedenie a skladovanie odpadov zo železných a neželezných kovov, elektoodpadu, papieru, plastov, sa a bude vykonávať na pozemku č. 365/1 v k. ú. Tomášov, ktorého je navrhovateľ vlastníkom.

Podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov je činnosť zaradená

Činnosť, objekty, zariadenia	Prahové hodnoty	
	Časť A povinné hodnotenie	Časť B zisťovacie konanie
kapitoly 9 – Infraštruktúra		
položka č. 9 Stavby, zariadenia, objekty a priestory na nakladanie s nebezpečnými odpadmi		**10t/rok**
položka 10 Zhromažďovanie odpadov zo železných kovov, z neželezných kovov alebo starých vozidiel		**bez limitu**

5. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj: Bratislavský
Okres: Senec
Obec: Tomášov

Katastrálne územie: Tomášov
Parcelné číslo: 365/1- trvalý trávny porast

Navrhovaná činnosť je v existujúcich prevádzkových priestoroch zariadenia, ktoré aj predtým slúžilo na nakladanie s odpadmi. Územie je dopravne prístupné a pripojené na existujúce inžinierske siete.

6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Viď. príloha

7. Termín začatia a ukončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Predpokladaný začiatok prevádzky – po nadobudnutí právoplatnosti súhlasu na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov.

8. Stručný opis technického a technologického riešenia

Existujúci areál sa nachádza v zastavanom území obce, na parcele č. 365/1.
Zariadenie bude slúžiť na zber, zhromažďovanie, triedenie a skladovanie odpadov zo železných a neželezných kovov, elektroodpadov, papiera. Po naplnení kapacity kontajnerov budú odpady odovzdané oprávneným zazmluvneným subjektom a autorizovaným spracovateľom odpadov. Odpady do zariadenia na zber budú priamo dovážané obyvateľmi živnostníkmi a právnickými osobami.

Predmetná prevádzka má spevnené betónové plochy, je napojená na potrebné inžinierske siete (voda, kanalizácia, elektrina, plyn.) Celý areál je oplotený. Vstup je zabezpečený prostredníctvom vstupných brán od príjazdovej obecnej komunikácie. Spevnené betónové plochy zabezpečujú pohyb mechanizmov pre manipuláciu s odpadmi. Medzi základné technické vybavenie areálu patria aj váhy na zisťovanie množstva dovezeného odpadu(váženie do 1,0 t a mostová váha do 21,0 t odpadu) Ako prevádzkový objekt slúži unimobunka. Sociálna časť pre obsluhu je zabezpečený v samostatnom objekte v areáli. Prevádzkový objekt je napojený na elektrickú sieť, na areálový vodovod z vlastnej studne. Splaškové odpadové vody sú odvedené do izolovanej žumpy. Vykurovanie a ohrev teplej vody je zabezpečené plynovým kotlom. Dažďové odpadové vody sú odvádzané voľne na terén. K znečisteniu resp. ohrozeniu povrchových a podzemných vôd nedôjde, nakoľko v predmetnom areáli voľne na betónovej ploche nie sú skladované kontaminované odpady, alebo také, u ktorých vplyvom zrážok môže dôjsť k nežiaducim výluhom.
Celý areál je oplotený a zabezpečený proti prístupu neoprávnených osôb a poškodeniu alebo odcudzeniu zhromažďovaných odpadov.

Technické riešenie zariadenia pre zber druhotných surovín pozostáva z priestoru určeného na zber odpadov – betónová spevnená plocha – kde sa nachádzajú veľkoobjemové kontajnery určené na zhromažďovanie železných kovov.
Kovové odpady sa budú ukladať do veľkokapacitných kontajnerov, do takej výšky, aby nedošlo k samovoľným posunom predmetov. Pri ukladaní budú dodržiavané všetky predpisy vrátane predpisov BOZP.
Farebné kovy a **papier** sa zhromažďujú v uzamykateľnom kontajneri.
Miesto určené na zhromažďovanie **elektroodpadu** bude uzavreté, s nepriepustnou podlahou a to vo forme špeciálneho kontajnera alebo formou jeho umiestnenia v zastrešenej budove v závislosti od povahy a veľkosti skladovaných elektroodpadov. Veľkoobjemové zberné kontajnery spĺňajúcich podmienky ochrany elektroodpadu, musia byť certifikované príslušným certifikačným úradom.

Technológia triedenia a ukladania týchto druhov odpadov sa vykonáva ručne ako aj vlastnou nakladacou technikou - manipulačný vozík, nakladač s hydraulickou rukou.
V zariadení budú rozložené veľkoobjemové kontajnery na každý druh odpadu samostatne. Kontajnery budú na výmenný spôsob, na základe zmluvy s odberateľom odpadov.
Stojisko veľkoobjemových kontajnerov o ploche celkovej ploche 630 m^2, bude slúžiť pre možné postavenie 8 kontajnerov.
Skladované odpady, v prípade potreby na účel ďalšieho nakladania s nimi /preprava/ sa budú fyzikálne upravovať rezaním s autogénom na menšie kusy.

Nakladanie s odpadmi je riešené podľa platných zákonov, najmä zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch, vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov a súvisiacich predpisov a vyhlášky 373/2015 Z.z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov.

V zariadení sa bude nakladať s nasledovnými druhmi odpadov:

Katalógové číslo odpadu	***Názov odpadu podľa Katalógu odpadov***	***Kategória***
02 01 10	*Odpadové kovy*	*O*
12 01 01	*Piliny a triesky zo železných kovov*	*O*
12 01 02	*Prach a zlomky zo železných kovov*	*O*

12 01 03	*Piliny a triesky z neželezných kovov*	*O*
12 01 04	*Prach a zlomky z neželezných kovov*	*O*
12 01 13	*Odpady zo zvárania*	*O*
15 01 01	*Obaly z papiera a lepenky*	*O*
15 01 04	*Obaly z kovu*	*O*
16 02 13	*vyradené zariadenia obsahujúce nebezpečné časti*) iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 12*	*N*
16 02 14	*vyradené zariadenia iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 13*	*O*
16 02 16	*Časti odstránené z vyradených zariadení iné ako uvedené v 16 02 15*	*O*
16 01 17	*Železné kovy*	*O*
16 01 18	*Neželezné kovy*	*O*
17 04 01	*Meď, bronz, mosadz*	*O*
17 04 02	*Hliník*	*O*
17 04 03	*Olovo*	*O*
17 04 04	*Zinok*	*O*
17 04 05	*Železo a oceľ*	*O*
17 04 06	*Cín*	*O*
17 04 07	*Zmiešané kovy*	*O*
19 10 01	*Odpad zo železa a ocele*	*O*
19 10 02	*Odpad z neželezných kovov*	*O*
19 12 01	*Papier a lepenka*	*O*
19 12 02	*Železné kovy*	*O*
19 12 03	*Neželezné kovy*	*O*
20 01 01	*Papier a lepenka*	*O*
20 01 35	*vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné časti*	*N*

20 01 36	*vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35*	*O*
20 01 40	*Kovy*	*O*
20 01 40 01	*meď, bronz, mosadz*	*O*
20 01 40 02	*hliník*	*O*
20 01 40 03	*olovo*	*O*
20 01 40 04	*zinok*	*O*
20 01 40 05	*Železo a oceľ*	*O*
20 01 40 06	*cín*	*O*
20 01 40 07	*Zmiešané kovy*	*O*

** Na zber odpadov kat. č. 20....bude mať prevádzkovateľ uzavretú zmluvu s obcou.*

Kód činnosti bude R13- Skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činností R1 až R12.

V zmysle vyhlášky 373/2015 Z.z. sa rozdeľuje elektroodpad podľa skupín:

- elektroodpad z chladiarenských, mraziarenských a klimatizačných zariadení
- elektroodpad z ostatných veľkých elektrozariadení
- elektroodpad z ostatných malých elektrozariadení
- elektroodpad zo zobrazovacích zariadení s obsahom CRT, LED alebo LCD
- elektroodpad z osvetľovacích zariadení
- elektroodpad z fotovoltaických panelov

Podľa § 32 ods. 1 zákona o odpadoch má definícia elektroodpadu z domácnosti podľa § 32 ods. 7 zákona o odpadoch právnu prednosť pred definíciou komunálneho odpadu podľa § 80 ods. 1 zákona o odpadoch. Elektroodpad z domácnosti je okrem definície v § 32 ods. 7 zákona o odpadoch definovaný aj v prílohe č. 7 k vyhláške MŽP SR č. 373/2015 Z.z.
Množstvo elektroodpadu, ktoré vzniká na území okresu, rýchlo narastá, pričom recyklácia a organizovaný zber elektroodpadu s oprávneným subjektom sa nevykonáva v dostatočnom rozsahu. Je potrebné si uvedomiť, že sa jedná o nebezpečný odpad, ktorý negatívne vplýva na životné prostredie a zdravie ľudí.

Výrobcovia elektrických a elektronických zariadení sú povinní, na základe ustanovení vyššie uvedených právnych predpisov, organizačne a finančne zabezpečiť nakladanie s elektroodpadom, a to konkrétne:

- spätný odber elektrozariadení
- oddelený zber elektroodpadu
- odovzdanie elektroodpadu spracovateľom
- splnenie limitov zberu, zhodnotenia a recyklácie
- informovanie spotrebiteľov o systéme spätného odberu a oddeleného zberu

Potreba zavedenia separovaného zberu elektroodpadu vyplynula aj z požiadaviek Programu odpadového hospodárstva okresu Senec.
Jednou zo zásad separovania odpadu je prispieť k zníženiu množstva skládkovaných odpadov v čo najväčšej miere a znížiť zaťaženie životného prostredia nebezpečnými odpadmi.

Kapacita zariadenia sa predpokladá :
Železné kovy: 200 t/mesiac
Neželezné kovy: 50 t/mesiac
Papier: 100 t/mesiac
Odpad z elektrických a elektronických zariadení: 100 t/mesiac

Odpady kategórie „ostatný“:

- vyloženie dovezených odpadov z dopravných prostriedkov, ich vizuálna kontrola a ručné roztriedenie na jednotlivé druhy, odstraňovanie nevhodných zložiek, uloženie (ručne, manipulačný vozík) do určených kontajnerov alebo na určené miesto v areáli (skladovacia plocha, sklad); samostatne bude manipulované s odpadmi z farebných kovov; väčšina odpadov bude primárne pretriedená;
- krátkodobé skladovanie v zariadení pred ďalším nakladaním (zhodnocovanie, zneškodňovanie) s nimi inými osobami a na inom mieste;

Odpady kategórie „nebezpečný“:

- dovezený odpad budú vizuálne skontrolovaný a následne uložený do samostatných špeciálnych nepriepustných kontajnerov, určených na ich skladovanie a prepravu vozidlom odberateľa,
- odpad bude krátkodobo skladovaný do naplnenia kapacity potrebnej na odvoz a budú odovzdané iba oprávneným osobami na zhodnotenie.

Manipulácia s kontajnermi bude zabezpečená nákladnými vozidlami odberateľa aj vlastnými vozidlami. Interval odvozu bude podľa potreby po

naplnení kapacity kontajnerov. Kontajnery s odpadmi budú odvážené, váha a druh odpadu budú zaevidované. Všetky odpady budú odoberané oprávnenou alebo autorizovanou osobou, zhodnocované alebo zneškodňované dohodnutým zmluvným spôsobom oprávnenou organizáciou.

Prevádzka je označená informačnou tabuľou viditeľnou z verejného priestranstva s nasledovnými údajmi :

- názov zariadenia
- obchodné meno a sídlo prevádzkovateľa
- prevádzkový čas zariadenia
- zoznam druhov odpadov, s ktorými sa v zariadení nakladá
- názov orgánu štátnej správy, ktorý vydal súhlas na prevádzkovanie zariadenia
- meno a priezvisko zodpovednej osoby za prevádzku a číslo telefónu

Spevnená plocha - je vytvorená z betónu hr. 20 cm. Výstuž krytu tvorí oceľová zvarovaná sieťovina. Podklad zhutnený štrkopiesok 25 cm hrúbky.

Oplotenie - je existujúce. Vstup do areálu zariadenia na zber odpadov, zabezpečuje oceľová brána.

Zásobovanie vodou - z existujúceho vlastného zdroja vody. Voda bude využívaná pre sociálno-hygienické účely. Zber odpadov nevyžaduje samostatné zásobovanie úžitkovou vodou.

Žumpa – zabezpečuje odvádzanie splaškových odpadových vôd z administratívno – sociálnej budovy. Dažďové odpadové vody sú odvádzané voľne na terén.. K znečisteniu resp. ohrozeniu povrchových a podzemných vôd nedôjde , nakoľko nebudú v predmetnom areáli voľne na betónovej ploche skladované kontaminované odpady, alebo také, u ktorých vplyvom zrážok by mohlo dôjsť k nežiaducim výluhom.

Elektrická energia - prevádzka je zásobovaná elektrickou energiou samostatnou prípojkou.

Vykurovanie - vykurovaná je len administratívno – sociálna budova s plynovým kotlom, ktorý slúži aj na ohrev vody.

Dopravné riešenie

Doprava do zariadenia bude realizovaná po miestnych komunikáciách. Občania odpad dovezú vlastnými dopravnými motorovými alebo inými nemotorovými prostriedkami. Odvoz odpadu a logistiku zvozu zo

zariadenia bude koordinovať prevádzkovateľ tak, aby boli odpad odvážajúce vozidlá vyťažené a zároveň nedochádzalo k preplneniu kapacity zariadenia na zber odpadov.

Organizačné a technické zabezpečenie prevádzky a ochrany zariadenia:
Zber bude organizovaný prostredníctvom priameho výkupu.
Organizačne bude prevádzka zabezpečená 1 pracovníkom /výkupcom/.

Z hľadiska odpadového hospodárstva výkupca zabezpečuje plnenie ustanovení zákona o odpadoch a to najmä:

- Zodpovedá za vykúpený odpad, organizuje v prevádzke spôsob nakladania s odpadmi a rozmiestnenie kontajnerov v areáli.
- Po vykonaní vstupnej kontroly odpady roztriedi, zaradí do jednotlivých skupín a následne na váhe odváži vykupované množstvo
- Overí totožnosť osoby odovzdávajúci odpad a zapíše predpísané údaje podľa zákona č. 79/2015 Z.z.. o odpadoch a o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch (Osobné údaje fyzickej alebo právnickej osoby od ktorej sa odpad preberá, obchodné meno a sídlo podnikania právnickej osoby od ktorej sa odpad preberá, druh prevzatého alebo vykúpeného odpadu, množstvo vykúpeného alebo prevzatého odpadu)
- Evidenciu o zbere vrátane výkupu farebných kovov uchováva päť rokov.
- Vystaví potvrdenie držiteľovi odpadu s vyznačením dátumu a času jeho prevzatia.
- Zabezpečuje aby v priestoroch určených na výkup a zhromažďovanie bol udržiavaný poriadok, nedochádzalo k zmiešavaniu odpadov ich znehodnoteniu alebo poškodeniu životného prostredia.
- Zverejňuje na informačnej tabuli zoznam zbieraných a vykupovaných odpadov a podmienky zberu a ceny ako aj zabezpečuje aktualizáciu uvedených údajov.

Ciele a prínosy projektu:

- riešenie zhodnocovania vyseparovaných komodít v zbernom regióne
- zabezpečenie elektroodpadov ako zdroj druhotnej suroviny pre ďalšie použitie
- zníženie zaťaženia životného prostredia nebezpečnými odpadmi

9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Dôvodom prevádzkovania zariadenia pre železné a neželezné kovy, elektroodpadu a papiera v danej lokalite je poskytnúť občanom, firmám a

organizáciám, teda fyzickým a právnickým osobám možnosť odovzdať odpady, čím pomôžu k skvalitneniu životného prostredia. Po odovzdaní odpadu do zariadenia budú odpady odovzdané oprávneným a autorizovaným spracovateľom na materiálové zhodnotenie. Táto činnosť je v súlade s Programom odpadového hospodárstva Slovenskej republiky, ktorý uprednostňuje zhodnocovanie odpadov pred zneškodnením.

10. Celkové náklady (orientačné)

Nakoľko sa jedná o existujúci areál, kde sú vybudované inžinierske siete a objekty, výška nákladov predstavuje náklady na zabezpečenie špeciálnych certifikovaných kontajnerov.

11. Dotknutá obec

Obec Tomášov

12. Dotknutý samosprávny kraj

Bratislavský samosprávny kraj

13. Dotknuté orgány, resp. organizácie

Dotknutým orgánom, v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je orgán verejnej správy, ktorého záväzný posudok, súhlas alebo vyjadrenie vydávané podľa osobitných predpisov, podmieňujú povolenie činnosti.

Okresný úrad Senec

- odbor starostlivosti o životné prostredie

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Bratislave
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Pezinku.

14. Povoľujúci orgán

Povoľujúcim orgánom, v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je obec alebo orgán štátnej správy príslušný na vydanie rozhodnutia o povolení navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

V zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, zariadenie sa môže prevádzkovať iba podľa kolaudačného rozhodnutia stavebného úradu.

Obec Tomášov – príslušný úrad miestnej samosprávy
Okresný úrad Senec, odbor starostlivosti o životné prostredie

15. Rezortné orgány

Rezortným orgánom je v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie je ústredný orgán verejnej správy, do ktorého pôsobnosti patrí navrhovaná činnosť.

Ministerstvo životného prostredia SR

16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Po vykonanom zisťovacom konaní bude navrhovateľ v ďalšom postupovať podľa obsahu a odporúčaní rozhodnutia vydaného príslušným orgánom. Navrhovateľ bude postupovať podľa ustanovení stavebného zákona a zákona o odpadoch, pri akceptovaní rozhodnutí, stanovísk, vyjadrení a pripomienok príslušných orgánov a účastníkov konania.
Navrhovateľ požiada príslušný orgán odpadového hospodárstva o vydanie súhlasu v zmysle § 97 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch.

17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch presahujúce štátne hranice

Nepredpokladá sa vplyv navrhovanej činnosti presahujúce štátne hranice.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Vplyvy činnosti boli hodnotené na ploche širšieho okolia hodnotenej činnosti – **dotknuté územie** a na ploche užšieho okolia – **záujmové územie**.
Celkový stav životného prostredia je priamo úmerný prírodným danostiam a súčasnému stavu socioekonomického rozvoja danej oblasti.
Riešené katastrálne územie obec Tomášov leží na juhozápade Slovenska, v Podunajskej nížine, v západnej časti Žitného ostrova. Administratívne je obec Tomášov začlenená do Bratislavského kraja, okresu Senec.

1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

Geologické a geomorfologické pomery

1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

Geomorfologické a geologické pomery

Podľa geomorfologického členenia Slovenskej republiky patrí dotknuté územie do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá Dunajská kotlina, oblasti Podunajská rovina, celku Podunajská pahorkatina a oddielu Trnavská pahorkatina (Mazúr, E. Lukniš, in Atlas krajiny SR, 2002).

Z hľadiska geologických pomerov sa riešené územie nachádza v Podunajskej nížine na rozhraní Podunajskej roviny a Podunajskej pahorkatiny. Reliéf je rovinatý s minimálnymi sklonmi terénu. Geologická stavba širšieho okolia lokality je výsledkom tektonického poklesávania

neogénneho podložia a synsedimentárnym vyplňovaním vznikajúcej panvy neogénnymi a následne kvartérnymi sedimentami (Antal, J. a kol., 2003).
Z hľadiska inžiniersko - geologických pomerov sa íly a hliny zaraďujú do skupiny súdržných zemín, ktoré môžu dosahovať rôzny stupeň plasticity. Sú objemovo nestále, menia konzistenciu. V dôsledku toho sú náchylné na bobtnanie, zmrašťovanie a premŕzanie. V prípade spraší je potrebné počítať s možnosťou ich presadania. Podmienky na zakladanie stavieb sú podmienečne vhodné. V území sa môžu vyskytovať polohy s vyšším obsahom organických prímesí. Pri obsahu 3 až 5% už ide o nevhodnú základovú pôdu.
Štrky a piesky sú zeminy nesúdržné, za sucha i v styku s vodou sú objemovo stále. Ak sú dostatočne uľahlé, v prípade pieskov aj suché, kategorizujeme ich ako zeminy vhodné pre zakladanie stavieb.

Geodynamické javy
Z geodynamických javov je v území možné predpokladať presadanie spraší a veternú eróziu. Podľa STN 73 0036, príloha A.2 „Seizmotektonická mapa Slovenska“, sa hodnotené územie nachádza v oblasti, kde sa v historicky známom období vyskytla intenzita zemetrasenia 6° makroseizmickej aktivity MSK-64.
Poloha najbližšieho epicentra sa nachádza v Senci. Po roku 1870 je tu evidované zemetrasenie s intenzitou 2,9-3,4°MSK-64. V tomto období bolo v bližšom okolí najsilnejšie zemetrasenie v roku 1914 s epicentrom v okolí Perneku s intenzitou otrasov v epicentre 7°.
Podľa STN 73 0036 sa záujmové územie nachádza v oblasti 4, kde je základné seizmické zrýchlenie 0,3 m/s2.

Klimatické pomery
Podľa členenia Slovenska na klimatické oblasti (Lapin,M., Paško,P., Melo,M., Šťastný,P., Tomlain,J. in Atlas krajiny SR, 2002) patrí hodnotené územie do teplej klimatickej oblasti s priemerným počtom letných dní za rok 50 a viac (s denným maximom teploty vzduchu ³ 25°C), do okrsku T2 - teplý, suchý, s miernou zimou. Priemerné teploty v januári neklesajú pod -3°C.
Podľa klimato-geografických typov patrí územie a jeho širšie okolie do typu nížinnej klímy, suchej až mierne suchej, subtypu teplého, do zóny mierne inverzných polôh a oblasti nížin so zníženým výskytom hmiel (20-45 dní v roku).
Vegetačné obdobie charakterizované teplotami nad 5°C trvá priemerne 250 dní. Priemerná teplota 10°C a viac (užšie vegetačné obdobie) je 184 dní v roku. Letné obdobie s teplotou nad 15°C trvá priemerne 125 dní. Riešené územie patrí do vrchovinno - nížinnej oblasti s dažďovo - snehovým typom režimu odtoku (Šimo,E., Zaťko,M. in Atlas krajiny SR) s akumuláciou vôd v decembri až januári.

Hydrologické a hydrogeologické pomery
Hodnotené územie patrí do vrchovinno - nížinnej oblasti s dažďovo - snehovým typom režimu odtoku (Šimo,E., Zaťko,M. in Atlas krajiny SR) s akumuláciou vôd v decembri až v januári.
Základné hydrologické charakteristiky: vysoká vodnosť február až apríl, najvyššie prietoky sú v marci, najnižšie prietoky sú v septembri, podružné zvýšenie vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy je výrazné.
Hydrologicky záujmové územie patrí záujmové územie do povodia rieky Váh a čiastkového povodia Malého Dunaja. Najbližší povrchový tok je Čierna voda, ktorá je zaradená do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov podľa Vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z. z., s ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov.

Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (Šuba,J. a kol., 1984) spadá územie do rajónu N 049 - Neogén Trnavskej pahorkatiny s využiteľnosťou podzemných vôd 0,2-0,49 l/s/km2.Po geologickej stránke tok Čierna voda tvorí hranicu dvoch typov horninového podkladu. Severne od nej sú to neogénne sivé a pestré íly, silty, piesky, štrky, tenké sloje lignitu, prípadne sladkovodné vápence. Južne od toku prevládajú v podklade fluviálne štrky a piesky. . Hladinu podzemnej vody na dotknutej lokalite je možné očakávať v hĺbke niekoľko málo metrov. Generálny smer prúdenia je pravdepodobne v smere k toku Čierna voda. Podzemné vody sú v režime voľnej hladiny, nevylučuje sa ani mierna napätosť.

Zásoby podzemných vôd sú tvorené infiltráciou okolitých vodných tokov cez piesčité a štrkovo-pieskové vrstvy a presakovaním zrážkovej vody. V bezprostrednom okolí sa nenachádzajú žiadne prirodzené vývery minerálnych vôd. Do záujmového územia priamo nezasahuje žiadne vodohospodársky chránené územie, ani pásmo hygienickej ochrany. Do okresu Senec spadajú nasledovné ochranné pásma vodných zdrojov: CHVO Žitný ostrov, PHO Senec – Boldog, PHO Čataj, PHO Hamuliakovo, PHO Bernolákovo.
V riešenom území sú vybudované hydromelioracné stavby v správe Hydromeliorácie, š.p.:

- závlahy pozemné Horný Žitný ostrov II.,
- závlahy pozemné PP Šamorín.

Hodnotenie kvality povrchovej vody
Z hľadiska hydrologického členenia zaraďujeme riešené územie do povodia Dunaja, v rámci čiastkových povodí do povodia Váhu. Čiastkové povodie Váhu sa v riešenom území člení na základné povodie - Malý Dunaj od ústia Čiernej vody po sútok s Váhom (4-21-17).
Hodnotenie kvality povrchových vôd sa v súlade s § 4a, ods. 1 zákona 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov vykonáva v

povodiach, čiastkových povodiach a v útvaroch povrchových vôd. Porovnanie - súlad/nesúlad s hodnotami uvedenými v prílohe č. 1 alebo č. 2 k NV č. 269/2010 Z. z. hovorí o vyhovujúcej/nevyhovujúcej kvalite vody a v prípade negatívneho výsledku indikuje potrebu realizácie opatrení. Kvalita povrchových vôd sa hodnotí v každom mieste monitorovania vo vzťahu k všeobecným požiadavkám na kvalitu povrchových vôd.
Najbližší tok k riešenému územiu, na ktorom sa vykonáva hodnotenie kvality vody je Malý Dunaj. Kvalita vody v Malom Dunaji od nápustného objektu na Malom Pálenisku v Bratislave až po jeho zaústenie do Váhu v Kolárove, teda úsek dlhý úsek viac ako 126 km je monitorovaný v 4 miestach: Podunajských Biskupiciach, v Malinove, v Trsticiach a v Kolárove. Vo všetkých 4 odberných miestach bol prekročený len limit pre dusitanový dusík. Malý Dunaj ma veľký hospodársky význam, nakoľko sa jeho voda čerpá na zavlažovanie poľnohospodárskej pôdy v Chránenej vodohospodárskej oblasti Horného Žitného ostrova cez kanále Malinovo-Blahová (HŢO I.) a Tomášov-Lehnice (HŢO II.). V oblasti Bratislavy do neho ústia chladiace vody z dvoch blokov rafinérie Slovnaft a. s., ktoré sú zdrojom znečistenia ropnými látkami, fenolmi a inými látkami organického pôvodu. Druhým najvýznamnejším bodovým zdrojom znečistenia sú odpadové vody z ÚČOV mesta Bratislava a odľahčovacích stôk.
Sieť vodných tokov je v katastrálnom území zastúpená kanálom Tomášov - Lehnice, ktorý preteká východnou časťou katastrálneho územia. Znečistenie vôd pochádza prevažne z vôd Malého Dunaja a poľnohospodárskej výroby - splachmi humusu, organických a anorganických hnojív a ostatných látok aplikovaných na poľnohospodársku pôdu.
Riešeným záujmovým územím nepreteká žiaden tok. V celom území chýba vodný prvok.

Hodnotenie kvality podzemnej vody
Doteraz používané rozdelenie monitorovacích objektov do 26 vodohospodársky významných oblastí sa v súlade s požiadavkami Rámcovej smernice o vodách nahradilo 75 vodnými útvarmi, pričom 16 je kvartérnych a 59 predkvartérnych. Hodnotenie kvality podzemných vôd je v zmysle Vyhlášky č. 354/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu. Znečistenie podzemných vôd pochádza z infiltrácie povrchových vôd do riečnych sedimentov z priemyselných hnojív, znečistených zrážkových vôd, skládok odpadov, odpadových vôd a poľnohospodárstva.

Pôda

Pôda je prírodný útvar, ktorý sa vyvíja v dôsledku zložitého a komplexného pôsobenia vonkajších (exogénnych) činiteľov na materskú horninu (endogénny činiteľ) a vyznačuje sa úrodnosťou. Vývoj pôd závisí najmä od pôdotvorného substrátu, expozície svahu, jeho sklonu, klímy a vodného režimu a je ovplyvňovaný všetkými prvkami fyzicko-geografického prostredia (substrátom, reliéfom, klímou, vodou, rastlinstvom a živočíšstvom) sprevádzaný zložitými chemickými, fyzikálnymi a biologickými procesmi ale aj antropogennými zásahmi do pôdy.

V súčasnosti je vývoj pôd ovplyvňovaný aj antropogennými zásahmi do pôdy. Všetky tieto činitele sú v krajinnom priestore veľmi premenlivé – premenlivý je aj charakter pôd.

Pôdny typ je základnou identifikačnou jednotkou morfogenetickej i agronomickej kategorizácie pôd. Pôdne typy sú definované súborom diagnostických horizontov a ich najdôležitejších vlastností získaných dlhodobým vývojom v prírodných podmienkach i kultiváciou.

Poľnohospodárska pôda sa podľa bonitovaných pôdno - ekologických jednotiek nachádza v klimatickom regióne *veľmi teplý, veľmi suchý, nížinný*, pre ktorý je charakteristický najvyšší počet dní s priemernou dennou teplotou nad 10 °C, priemerná teplota vzduchu sa v januári pohybuje v intervale -1 - 2 °C a priemerná teplota vo vegetačnom období (IV - IX) v intervale 16 - 17 °C.

Poľnohospodárska pôda je zaradená do bonitnej pôdno-ekologickej jednotky 0032062. Z hľadiska pôdnych typov sa jedná o černozeme plytké na aluviálnych sedimentoch. Černozeme sú pôdnym typom s tmavým humusovým horizontom vyskytujúce sa na sprašiach, na starších nivných sedimentoch, kde uț veľmi dlhú dobu nedochádzalo k záplavám a v niektorých územiach aj na sprašových hlinách. Vyskytujú sa v subtypoch: typické, hnedozemné, pseudoglejové a čiernicové.

Riešené územie patrí do strednej až vysokoprodukčnej poľnohospodárskej oblasti. Produkčný potenciál pôd ovplyvňujú aj priaznivé klimatické podmienky.

Z hľadiska rozšírenia a významu sú v záujmovom území relevantné hlavne procesy fyzikálnej degradácie, z ktorých je najdôležitejšia náchylnosť pôdy na kompakciu. Zhutnenie pôdy je významný proces degradácie pôdy, ktorý ovplyvňuje produkčnú funkciu pôdy, ale aj jej náchylnosť na iné degradačné procesy pôdy a krajiny (erózia pôdy, záplavy). Pôdy v riešenom území sú náchylné na sekundárnu kompakciu. Sekundárne (technogénne) zhutnenie je spôsobené činnosťou človeka, a to priamo - vplyvom tlaku kolies poľnohospodárskych mechanizmov, alebo nepriamo – znižovaním odolnosti pôd voči zhutneniu nesprávnym hospodárením (nedostatočným organickým hnojením, nevhodným sortimentom hnojív nedodržiavaním biologicky vyvážených osevných

postupov, spôsobov a podmienok obhospodarovania, a pod.). Z hľadiska vodnej a veternej erózie nie je predpoklad rizika degradácie pôdy.
Chemická degradácia pôd môže byť spôsobená vplyvom rizikových látok anorganickej a organickej povahy z prírodných aj antropických zdrojov, ktoré v určitej koncentrácii pôsobia škodlivo na pôdu, vyvolávajú zmeny jej fyzikálnych, chemických a biologických vlastností, negatívne ovplyvňujú produkčný potenciál pôd, znižujú nutričnú, technologickú a senzorickú hodnotu dopestovaných plodín, alebo negatívne vplývajú na vodu, atmosféru ako aj zdravie zvierat a ľudí. Medzi závažnú degradáciu pôdy patrí: kontaminácia pôd ťažkými kovmi a organickými polutantami, acidifikácia ale aj alkalizácia a salinizácia pôdy.

Flóra a fauna
Z fytogeografického hľadiska patrí územie do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerotermnej flóry (Eupannonicum) zahŕňajúceho nížiny a pahorkatiny južného Slovenska a okresu Podunajská nížina.Z hľadiska fytogeograficko - vegetačného členenia (Plesník,P. in Atlas SR 2002) je územie v dubovej zóne okresu Trnavská pahorkatina, podokresu Trnavská tabuľa.
Potenciálna prirodzená vegetácia je vegetáciou, ktorá by sa za daných klimatických, pôdnych a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste (biotope), keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal. Je predstavovanou vegetáciou konštruovanou do súčasných klimatických a prírodných pomerov. Súčasná rekonštruovaná prirodzená vegetácia je predpokladanou vegetáciou, ktorá by pokrývala určité miesto bez vplyvu ľudskej činnosti počas historického obdobia. Geobotanické členenie územia jepodkladom pre hodnotenie územia z hľadiska existencie siete ekologicky významných biotopov resp. geoekosystémy, ktoré tejto reprezentatívnosti vyhovujú a to postupne vo všetkých geomorfologických celkoch a geoekologických typoch. Geobotanická mapa predstavuje mapové zobrazenie rekonštrukčnej vegetácie - rozmiestnenie klimaxových rastlinných spoločenstiev. Je teda vyjadrením potenciálnej štruktúry krajiny. Porovnaním výskytu rekonštruovaných mapových jednotiek so súčasným stavom dostávame informáciu, ktoré časti územia tvoria základ pre tvorbu biocentier, biokoridorov, ako aj informáciu o ohrozených alebo neexistujúcich spoločenstvách v území.
Potenciálnou prirodzenou vegetáciou dotknutého územia sú (Maglocký, 2004):
• **vŕbovo- topoľové lužné lesy (mäkké lužné lesy)** s výskytom v medzihrádzových priestoroch a brehoch riek; vlhkých, pri vysokých vodných stavoch podzemnou vodou podmáčaných zníženín, v blízkosti mŕtvych ramien alebo priamo v plytkých, zväčša zazemnených ramien, počas roka sú pravidelne ovplyvňované povrchovými záplavami (v stromovom poschodí sa vyskytuje väčšinou vŕba krehká (Salix fragilis),

vŕba biela (Salix alba), topoľ biely (Populus alba), topoľ čierny (Populus nigra))
• **jaseňovo-brestovo-dubové nížinné lesy (tvrdé lužné lesy)** nachádzajú sa na vyšších a relatívne suchších polohách údolných nív (riečne terasy, agradačné valy a pod.),kde ich zriedkavejšie a najmä časove kratšie ovplyvňujú periodicky sa opakujúce povrchové záplavy alebo kolísajúca hladina podzemnej vody, stromové poschodie tvorí hlavne jaseň úzkolistý (Fraxinus excelsior), dub letný (Quercus robur), brest hrabolistý (Ulmus minor), javor poľný (Acer campestre), brest väzový (Ulmus laevis).
• **dubové a cerovo-dubové lesy** vyskytujú sa na sprašových príkrovoch a sprašiach, na rovinách, s miernymi svahmi a chrbtami alebo sú tu južne exponované svahy a ich úpätia, v stromovom poschodí sa nachádza hlavne dub žltkastý (Quercus dalechampii), dub cerový (Quercus cerris), dub plstnatý (Quercus pubescens), dub mnohoplodý (Quercus polycarpa), javor poľný (Acer campestre), brest hrabolistý (Ulmus minor).

Z hľadiska **reálnej vegetácie** je v sledovanom území a jeho okolí hlavne sieť vetrolamov a remízok. Líniové porasty plnia v krajine funkciu biotopov a úkrytov a priestorov pre pohyb živočíchov, ako aj funkciu vetrolamov. Vetrolamy majú heterogénne druhové zloženie a štruktúru, preto boli hodnotené po úsekoch.
V stromovom poschodí sú zastúpené druhy mäkkého lužného lesa ako topoľ biely (Populus alba), topoľ čierny (Populus nigra) a tvrdého lužného lesa ako jaseň štíhly (Fraxinus excelsior) a brest hrabolistý (Ulmus minor). Prítomné sú však aj inváz ne dreviny ako javorovec jaseňolistý (Negundo aceroides), a agát biely (Robinia pseudoacacia). Krovinný podrast tvoria stanovištne prirodzené dreviny hloh jednosemenný (Crataegus monogyna), bršlen európsky (Euonymus europaeus), zob vtáčí (Ligustrum vulgare), baza čierna (Sambucus nigra), svíb krvavý (Swida sanguinea) a ruža šípová (Rosa canina), miestami prevláda trnka obyčajná (Prunus spinosa) a slivka čerešňoplodá (Prunus cerasifera).

Záujmové územie patrí do **zoogeografického regiónu** Podunajská rovina, oblasti Pannonicum, Juhoslovenského obvodu a Dunajského okrsku. Vyskytujú sa tu najmä teplomilné druhy živočíchov charakteristické pre panónsku oblasť Podunajskej roviny. Pôvodná diverzita biotopov a na ne viazaných spoločenstiev živočíchov bola vysoká. S degradáciou vegetácie sa výrazne obmedzila pôvodná kvantita a biodiverzita živočíšstva.

Zloženie **fauny** širšieho záujmového územia je výsledkom pôsobenia zložitého komplexu prírodných činiteľov a zásahov človeka. Vzhľadom na konfiguráciu terénu, v kontexte s lokálnymi podmienkami, prevahou

urbanizovanej krajiny, je súčasná fauna dotknutej lokality pomerne chudobná.
Vo faune blízkeho okolia sú zastúpené prevažne kozmopolitné synantropné druhy viazané na biotopy ľudských sídiel a druhy viazané na voľnú oráčinovú a oráčinovo-lesnú krajinu. Z druhov viazaných na uvedené biotopy v danom území prevládajú bezstavovce a z nich hlavne Insecta (hmyz – napr. podenky, pošvátky, vážky, stonôžky), Pulmonata (mäkkýše), Coleptera (chrobáky), Heteroptera (bzochy), Ortoptera (rovnokrídlovce), Hymenoptera (blanokrídlovce) a Lepidoptera (motýle). Z Lepidoptera (motýľov) sa tu vyskytuje mlynárik repový (Pierisrapae), babôčka pávooká (Nymphalisio), žltáčik rešetliakový (Gonepteryxrhamni), lišaj topoľový (Laothoepopuli) a najmä zástupcovia čeľadí Noctuidae(morovité) a Geometridae(piadivkovité). Z Heteroptera (bzdôch) je to hlavne bzdocha pásavá (Graphosomalineatum) a bzdocha zelená (Polomenaviridisima). Taktiež sú tu zastúpené aj iné skupiny hmyzu, napr. Diptera (dvojkrídlovce) a to druhmi ako napr. komár piskľavý (Culexpipiens) a mäsiarka obyčajná (Sarcophagacarnaria) alebo Hymenoptera (blanokrídlovce) a to druhmi ako napr. čmeľ zemný (Bombusterrestris).
Zo stavovcov je najpočetnejší výskyt druhov v dotknutom území Aves (vtákov), ide prevažne o druhy charakteristické preurbanizované prostredie. Z nich sú to druhy ako napr. holub hrivnák (Columba palumbus),hrdlička záhradná (Streptopeliadecaocto), drozd čierny (Turdusmerula), sýkorka veľká (Parusmajor), červienka obyčajná (Erithacusrubecula), straka obyčajná (Picapica), vrabec domový(Passerdomesticus), havran poľný (Corvusfrugilesus), ďateľ veľký (Dendrocopos major), žlnazelená (Picusviridis) alebo jarabica poľná (Perdixperdix), bažant obyčajný (Phasianuscolchicus),prepelica poľná (Perdixperdix), škovránok poľný (Alaudaarvensis), strakoš obyčajný (Laniuscollurio), bocian biely (Ciconiaciconia), lastovička obyčajná (Hirundorustica), belorítka obyčajná(Delichonurbica), trasochvost biely (Motacilaalba), žltochvost domový (Phoenicurusochruros),muchárik sivý (Muscicapastriata), labtuška lúčna (Anthuspratensis), stehlík obyčajný (Cardueliscarduelis), stehlík čížavý (Carduelisspinus), strnádka lúčna (Emberizacalandra), strnádkaobyčajná (Emberizacitrinela), čajka smejivá (Larusridibundus), kačica divá (Anasplatyrhynchos).
Z ostatných druhov stavovcov sa v dotknutom území nachádzajú druhy ako napr. jež západoeurópsky (Erinaceuseuropaeus), potkan obyčajný (Rattusnorvegicus), myš domová (Musmusculus), krt obyčajný (Talpaeuropaea), piskor malý (Sorexminutus), veverica stromová(Sciurusvulgaris), zajac poľný (Lepuseuropaeus), králik divý (Oryctolaguscuniculus), jazvec lesný(Melesmeles), srna lesná (Capreoluscapreolus), jeleň lesný (Cervuselaphus), diviak lesný (Susscrofa), kuna lesná (Martesmartes), líška obyčajná (Vulpesvulpes) a zdivočelé mačky a psi.

Lokalita zámeru a jej okolie predstavuje ornú pôdu, situovanú v blízkosti zastavaného územia obce, **neočakáva sa tu výskyt žiadnych vzácnych a ohrozených druhov rastlín a živočíchov, ani žiadne ohrozené biotopy.** Významný migračný koridor živočíchov predstavuje v rámci kostry ekologickej stability tok Čiernej vody so sprievodnou líniovou a na pravom brehu aj plošnou drevinovou vegetáciou.

2. Krajina, štruktúra, scenéria, ochrana, stabilita

Súčasný vzhľad krajiny, jej usporiadanie a využívanie je výsledkom dlhodobého pôsobenia človeka a jeho spoločenského vývoja. Prvky súčasnej krajinnej štruktúry (SKŠ) sú zo systémového hľadiska fyzicky existujúce objekty, ktoré zapĺňajú zemský povrch úplne.
Odrážajú súčasné využitie zeme v sledovanom území. Ekvivalentom prvkov súčasnej krajinnej štruktúry sú teda typy súčasného využitia zeme. Ich typizácia vyjadruje ich schopnosť sa priestorovo diferencovať a niekoľkokrát sa v určitom území opakovať, i keď v rôznej kvalite alebo kvantite.
V hodnotenom území boli vyčlenené typy súčasnej krajinnej štruktúry, ktoré boli zoskupené do určitých skupín na základe fyziognómie alebo funkčného postavenia. Pri stanovení štruktúry krajiny sa vychádza zo štandardnej metódy výskumu využívania krajiny z aspektov vizuálnych (fyziognomické črty štruktúry krajiny), kultúrno-historických (tradičné a historické prvky v štruktúre krajiny), fyzických (napr. charakter reliéfu, vodná sieť a pod.), z krajinno-ekologickej štruktúry (komplex živých a neživých prvkov, prírodných a antropogénnych prvkov a ich interakcia) a z funkčnej štruktúry krajiny (využívanie krajiny).
Pôvodnú krajinnú štruktúru vytvorila riečna sieť Dunaja, ktorý svojou bohatou ramennou sústavou, častými záplavami a prínosom štrkovo-piesčitého materiálu vytvoril ideálne podmienky pre sformovanie lužných lesov, ktoré v krajine dominovali (Maneková,L. in Pavličková,K. a kol., 2004).

Štruktúra krajiny

Krajina riešeného územia obce Tomašov je charakteristická poľnohospodárskou krajinou s výrazným zastúpením urbanizovaných a poľnohospodárskych prvkov. V súčasnej krajinnej štruktúre dominuje jediná plocha lesa vo voľnej rovinatej poľnohospodárskej krajine, situovaná medzi miestnou častou Alžbetin dvor a Miloslava, ktorá je tvorená hlavne borovicami a agátovým náletom.
Z hľadiska krajinnej kompozície je významná sprievodná zeleň komunikácií a poľných ciest. Sprievodné a líniové zelene majú okrem kompozičnej funkcie (vyznačujú nástupy do obce a sústreďuje pohľadové vnemy na samotné sídlo), aj funkciu ekologickú (pôdoochrannú, klimatickú a zdravotnú).

Pre celkový vonkajší obraz sídla, najmä z diaľkových pohľadov, je dôležité zachovanie líniových trás zelene a nová výsadba zelene v zmysle návrhu prvkov MÚSES. Súčasne je nevyhnutné pri návrhu nových objektov v maximálnej miere rešpektovať prírodnú scenériu, siluetu zástavby a nenarušovať charakter poľnohospodárskej krajiny.

Hodnotenie ekologickej kvality priestorovej štruktúry

Z hľadiska ekológie prírodné prostredie riešeného územia bolo devastované:

- intenzívnou poľnohospodárskou výrobou,
- dopravou a technickou infraštruktúrou vedenou cez katastrálne územie.

Napriek uvedeným negatívnym zásahom do pôvodnej krajiny, hodnotíme v súčasnosti kvalitu súčasnej krajinnej štruktúry pozitívne.

Scenéria krajiny

Posudzované územie je oblasťou pahorkatín s veľmi vysokým potenciálom reliéfu na hospodársku činnosť, na výstavbu priemyselno – technických objektov, komunikácií a poľnohospodárstva. V súčasnej dobe je pôvodná scenéria oblasti pahorkatín narušená vystavanými logistickými centrami v blízkom ako aj v širšom okolí záujmového územia. Pôvodne poľnohospodársky využívané pozemky sú nahradzované skladovými halami, účelovými komunikáciami a spevnenými plochami.

Ochrana prírody

Ochranu prírody a krajiny na Slovensku upravuje zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon c. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Tieto zákonné dokumenty legislatívnou formou prispievajú k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, utváraniu podmienok na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability. Vymedzujú všeobecnú a osobitnú ochranu prírody a krajiny a v rámci osobitnej ochrany potom územnú ochranu, druhovú ochranu chránených rastlín, chránených živočíchov, chránených nerastov a chránených skamenelín a ochranu drevín. Územné časti vysokej biologickej a ekologickej hodnoty boli z hľadiska zachovalosti alebo ohrozenosti biotopov vyhlásené za chránené v niektorej z kategórií chránených území alebo podliehajú osobitnej ochrane.

NATURA 2000

NATURA 2000 je názov sústavy chránených území členských štátov EÚ, ktorej cieľom je zachovať prírodné dedičstvo významné pre EÚ ako celok a nie len pre príslušný členský štát. Táto sústava chránených území má

zabezpečovať ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov EÚ a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.
Z právneho hľadiska ide o proces implementácie dvoch smerníc, ktoré tvoria základ legislatívy EÚ v oblasti ochrany prírody:
1. Smernica Rady č. 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúcich vtákov (smernica o vtákoch)
2. Smernica Rady č. 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín(Smernica o biotopoch).
Sústavu NATURA 2000 tvoria 2 typy území:

- osobitne chránené územia – vyhlasované na základe smernice o vtákoch – v národnej legislatíve: chránené vtáčie územia,
- osobitné územia ochrany vyhlasované na základe smernice o biotopoch –
- v národnej legislatíve : územia európskeho významu – pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórie chránených území.

Vstupom do Európskej únie Slovensko prijalo európsky systém ochrany prírody, čím došlo k radikálnej zmene oproti doterajšej koncepcii ochrany prírody, kde sa zdôrazňovala ochrana území.

Ochrana prírody a krajiny
Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definuje ochranu prírody ako predchádzanie a obmedzovanie zásahov, ktoré ohrozujú, poškodzujú alebo ničia podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znižujú jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov takýchto zásahov. V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí v celom riešenom území prvý stupeň ochrany.
V zmysle uvedeného zákona sa v katastrálnom území obce Tomášov nenachádzajú žiadne chránené územia.

Mokrade sú chránené podľa zákona č. 543/3002 Z. z. v znení neskorších predpisov ako významný krajinný prvok a určité typy mokraďových biotopov národného a európskeho významu majú osobitnú ochranu – vyhlasujú sa ako územia európskeho významu. Mokraď podľa § 2 ods. 2 písm. zákona o ochrane prírody a krajiny predstavuje územie s močiarmi, slatinami alebo rašeliniskami, vlhká lúka, prírodná tečúca voda a prírodná stojatá voda vrátane vodného toku a vodnej plochy s rybníkmi a vodnými nádržami. Viaceré významné mokrade sú chránené aj v národnej sieti chránených území podľa zákona o ochrane prírody a

krajiny. V najvýznamnejších územiach existuje prekryv národnej siete s územiami sústavy NATURA 2000.
Z medzinárodného hľadiska sú mokrade okrem Smernice EÚ o biotopoch a smernice o vtákoch chránené najmä Dohovorom o mokradiach (Ramsarský dohovor), ku ktorému Slovenská republika pristúpila 01. 01. 1993. ***Dotknuté územie nezasahuje do Ramsarských lokalít.***

CHÚ vyplývajúcej z RÚSES:

- **Biocentrum regionálneho významu – Ostré rúbanisko,** ktoré nemá určené jadro a v súčasnosti ho tvoria zvyšky lužných lesov v meandri Malého Dunaja
- **Biokoridor nadregionálneho významu Malý Dunaj –** ktorý prepája biokoridor Dunaja s biocentrami v území.
- **Biokoridor regionálneho významu Dunaj- Malý Dunaj –** ktorý vytvára spojnicu medzi nadregionálnym biokoridorom Malý Dunaj cez regionálne biocentrum Sobroš s biokoridorom Dunaj.

Návrh na CHA – rameno Malého Dunaja z dôvodu ochrany ekosystému.

3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia

Obec Tomášov s viac ako 2400 obyvateľmi leží východne od Bratislavy na Podunajskej nížine v západnej časti Žitného ostrova. Dodnes si zachovala poľnohospodársky charakter s menším podielom priemyselnej výroby a s rozvíjajúcim sa súkromným podnikaním.
Administratívne je obec začlenená do Bratislavského kraja, okresu Senec. Patrí medzi menšie obce v Bratislavskom kraji. Hoci Bratislava nie je úzko spätá s oblasťou obce, počas histórie nadobudnutý centrálny charakter veľkomesta výrazne ovplyvňoval život obyvateľov v okolitých obciach.
Obec Tomášov je tvorená oficiálne troma katastrálnymi časťami – Tomášov, Doma, Malý Madaras, ale v území obce sa nachádza aj časť Tomášov – osada. Dopravná poloha obce vo väzbe na región pomerne priaznivá, leží 11,6 km od okresného mesta Senec a 23,9 km od regionálneho centra a súčasne hlavného mesta Slovenska, Bratislavy. Územie obce je súčasťou CHVO Žitný ostrov. Časť katastrálneho územia obce Tomášov sa nachádza v ochranných pásmach Letiska M. R. Štefánika Bratislava.

Demografia

Ku dňu sčítania ľudu, domov a bytov (rok 2011) bývalo v obci Tomášov **2355** obyvateľov. K 31. 12. 2013 bolo v obci evidovaných **2412** obyvateľov, z toho 1150 mužov a 1262 žien. Z vývoja počtu obyvateľov zaznamenaného od roku 1991 až po súčasnosť je vidieť, že počet

obyvateľov každoročne narastal. Celkový počet obyvateľov v obci je ovplyvnený pohybom obyvateľov. Prirodzený pohyb obyvateľov súvisí s prirodzenou schopnosťou človeka, t. j. reprodukciou. Ďalším pohybom, ktorý ovplyvňuje celkový počet obyvateľov v obci, je mechanický pohyb, ktorý skúma dve javy imigráciu, vyjadrenú cez počet prisťahovaných a emigráciu vyjadrenú cez počet vysťahovaných.
Podľa posledného sčítania obyvateľov tvorilo obyvateľstvo v produktívnom veku 68,48% z celkového počtu obyvateľov obce. Predproduktívna zložka obyvateľov tvorila 19,31% a poproduktívne obyvateľstvo tvorilo 12,33%-ný podiel.

Infraštruktúra, občianska a technická vybavenosť
Obec Tomášov je z hľadiska technickej a dopravnej infraštruktúry vybavená uspokojivo. Obec Tomášov má komplexne vybudovanú technickú infraštruktúru.
Pre kultúrno – spoločenské aktivity majú obyvatelia k dispozícií kultúrny dom. V obci sa nachádzajú rôzne spoločenské organizácie. Pre športové aktivity obyvateľov je k dispozícií futbalové ihrisko, športový areál. V obci sú 2 základné školy – základná škola s vyučovacím jazykom maďarským a základná škola s vyučovacím jazykom slovenským.

História obce
Prvé zachované písomné zmienky začínajú rokom 1250. Zaznamenané sú rôzne udalosti, spory, ktoré sa v danom období riešili. - Prvý písomný doklad pochádza zo dňa 4. decembra 1250. Listina vydaná v obci Oltve hovorí o súdnom rozhodnutí palatína Rolanda, bratislavského župana, v záležitosti riešenia sporu o majetok dvorníkov zo Žitného Ostrova so synmi Michala z Nadaštu. Tu medzi stotníkmi (lat. centuriones) dvorníkov zo Žitného Ostrova sa uvádza i Beca z Feélu. Menovaný bol prvým známym hodnostárom z obce Feél. Listina z 13. októbra 1291 prináša svedectvo o priateľskom pokonaní vo veci predpokladanej vraždy Jána Feeliho. Jeho príbuzní odpúšťajú trest páchateľovi.7 - V listine zo dňa 27. februára 1401 na odporúčanie uhorských prelátov a barónov moravský markgróf Jodok daruje kráľovský majetok Feel na území bratislavskej stolice synovcovi Temelinovi zo Sv. Jura. Ak však menovaný zomrie bez mužského potomka, majetok sa dostane do rúk jeho bratovi Petrovi zo Sv. Jura. - Dňa 8. apríla 1409 po smrti Temelina na prosbu Petra zo Sv. Jura Hodnoverné miesto Bratislavskej kapituly prepísalo spomínanú darovaciu listinu.9 Félske majetky bývali často zálohované. Obec sa postupne stala súčasťou majetkového komplexu, ktorý patril k hradnému panstvu Éberhard /slov. Malinovo/. Súčasťou éberhardského panstva bola nielen obec Fél, ale aj jeho dnešné súčasti - niekdajšie samostatné lokality Majorháza a Tamásháza i obec Zálesie (maď. Tőkés). Ucelenejšie historické údaje o tomto panstve možno získať z urbárov zo 17. storočia. Držiteľom časti Tomášov sa v roku 1734 stal Pavol Jeszenák

z Viesky (maď. Kisfalud), ktorý už v roku 1723 v majetku na Žitnom Ostrove vlastnil obec Csenke /slov. Čenkovce/. Do majetku bol ako jeho nový vlastník vovedený v roku 1738, a Hodnoverné miesto Bratislavskej kapituly o tom vydalo listinu.

K obci patria aj pričlenené majetky, ktoré v minulosti vlastnili šľachtici a aj dnes sú súčasťou obce Tomášov. Majetok Majorháza daroval uhorský kráľ Karol III. Svojmu oddanému znalcovi práva, cisársko-kráľovskému dvorskému radcovi, barónovi Pavlovi Jeszenákovi za vernú službu a vedenie dedičských záležitostí. Tomášov osada (maď. Tamásháza) v roku 1456 bola majetkom Gregora Tamásházyho.2 Názov miestnej časti bolo odvodené od jeho priezviska. Neskôr tento majetok získal gróf Albert Apponyi, ktorý tu dal vybudovať tehelňu. Obecná časť Doma sa nachádza pri Malom Dunaji. V minulosti bola len málo obývaná.

S históriou obce sú úzko späté **kultúrne a hospodárske pamiatky**, medzi ktoré sa radia:
Barokový kaštieľ Majorháza
Rímsko-katolícky farský Kostol sv. Mikuláša
Kaplnka sv. Kríža
Kaplnka sv. Margity
Budova pôvodne ľudovej školy
Tomášovský valcový mlyn

4. Súčasný stav kvality životného prostredia, vrátane zdravia

Životné prostredie je otázkou vzťahov medzi ľudským životom a celkovo ponímaným okolím. Takto definovaný hlavný funkčný vzťah je vzťahom vyššieho rádu – životného prostredia človeka. Kvalita životného prostredia je ohrozovaná a znehodnocovaná pôsobením negatívnych javov, charakteru stresových faktorov. Za stresové faktory sa považujú tie ľudské aktivity, ktoré ohrozujú existenciu a kvalitu jednotlivých krajinotvorných zložiek. V hodnotenom území sa sledovali najintenzívnejšie pôsobiace stresové faktory, a to primárne i sekundárne.

Prírodné prostredie obce je jednotvárne, typické pre rozsiahlu rovinatú oblasť Podunajskej roviny. Nie sú tu žiadne výraznejšie nerovnosti reliéfu, jednotvárnu rovinu spestrujú len mierne terénne depresie po bývalých meandrujúcich ramenách Dunaja (teraz Malého Dunaja).
Z prírodných zdrojov je zaujímavý len výskyt prúdiacej podzemnej vody, saturovanej infiltráciou z Dunaja. Jej chemické zloženie je dané predovšetkým primárnymi genetickými faktormi, ktoré pôsobia v smere formovania výrazného kalcium - magnézium - bikarbonátového chemizmu. Vplyvom týchto primárnych genetických faktorov vznikla zóna

výrazne kalcium - magnézium - bikarbonátového typu v priľahlej časti k Dunaju a v celej centrálnej časti Žitného ostrova. Postupne do hĺbky dochádza k miernemu posunu chemizmu smerom k natrium - bikarbonátovému typu. Priepustné pôdne a horninové prostredie umožňuje prienik znečisťujúcich látok do podzemných vôd.

Za primárne stresové faktory sa považujú umelé, alebo poloprirodzené prvky v krajine, ktoré sú zväčša pôvodcom stresu. Patria sem všetky hmotné antropogénne prvky územia slúžiace na výrobno-skladovacie, dopravné, obytno-rekreačné, vodohospodárske, poľnohospodárske a energetické účely. Ich negatívny vplyv sa prejavuje predovšetkým plošným záberom prírodných ekosystémov a následnou antropizáciou územia.
Z aspektu životného prostredia sa prejavujú tieto stresové faktory zmenou kvality priestorovej štruktúry katastrálneho územia, ako i narušením stability a estetiky krajiny. Z tohto aspektu vidno, že najhoršiu kvalitu priestorovej štruktúry majú mestské sídla regiónu s vysokým stupňom antropizácie územia v dôsledku veľkej koncentrácie socioekonomických aktivít na ich území .
Stav kvality životného prostredia je podmieňovaný dlhodobo pretrvávajúcou exploatáciou prírodných zdrojov, pomerne významným znečisťovaním ovzdušia, vody a pôdy. Do prostredia sa v dôsledku nedomyslených socio-ekonomických aktivít dostávajú mnohé cudzorodé látky, ktoré prenikajú potravinového reťazca. To má nepriaznivý vplyv na vek a zdravie ľudí, ako aj na genofond hospodársky významných i voľne žijúcich druhov rastlín a živočíchov i na ekosystémy.
Podľa úrovne životného prostredia sa radí priestor riešeného územia do tretej triedy, t.j. prostredie narušené. Záujmové územie patrí k oblastiam s relatívne málo znečisteným ovzduším. Vzhľadom k všeobecne priaznivým klimatickým a mikroklimatickým pomerom je veľmi dobre prevetrávane, v dôsledku čoho dochádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu emitovaných znečisťujúcich látok.
Územný priemet faktorov, negatívne pôsobiacich na ekologickú stabilitu, jasne definuje toto územie ako územie s výraznou celoplošnou exploatáciou poľnohospodárskej pôdy a intenzívnou veternou eróziou.

Ovzdušie
Kvalitu ovzdušia vo všeobecnosti určuje obsah znečisťujúcich látok vo vonkajšom ovzduší. V zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov je stanovený postup pre jej hodnotenie. Záujmové územie patrí k oblastiam s relatívne málo znečisteným ovzduším. Vzhľadom k všeobecne priaznivým klimatickým a mikroklimatickým pomerom je veľmi dobre prevetrávané, v dôsledku čoho dochádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu emitovaných znečisťujúcich látok.

Zaťaženie územia základnými znečisťujúcimi látkami premieta predpokladané znečistenie vypočítané metódou matematického modelovania a predstavuje hodnotenie priemerných ročných koncentrácií vybraných znečisťujúcich látok (SO2, TZL, NO2 a CO) zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia, automobilovej dopravy a pozadia.
Na území obce nie sú žiadne priemyselné emisie, pretože významné závody z územia Bratislavy zanikli. V obci je vybudovaná priemyselná prevádzka na výrobu profilov na plastové okná zo sklo, vlákna a živice, spájaním za tepla.

Zaťaženie územia hlukom, radónové riziko
Miera zaťaženia prostredia hlukom je jedným z ukazovateľov stavu životného prostredia, aj keď informácie o stave tohto ukazovateľa nemajú systematický charakter. Celospoločenským nedostatkom je veľmi sporadický monitoring hluku, ale aj tak možno o prevažnej časti dotknutého územia hovoriť ako o území nekontaminovanom nadlimitnými hodnotami hluku zo stacionárnych zdrojov.
Najväčším zdrojom hluku v území je cestná automobilová doprava na priľahlých dopravných komunikáciách.

Bratislavský kraj je z hľadiska prírodnej rádioaktivity vo vzťahu k iným oblastiam Slovenska priemerný. Podľa odvodených máp radónového rizika Slovenska v ňom dominujú plochy s nízkym a stredným radónovým rizikom.
Citlivosť a zraniteľnosť povrchových a podzemných vôd
Slovenská republika sa vstupom do Európskej únie zaviazala plniť požiadavky spoločenstva v oblasti ochrany, využívania, hodnotenia a monitorovania stavu vôd zastrešene rámcovým dokumentom známym pod názvom Rámcová smernica o vode – RSV (Water Framework Directive 2000/60/EC). Rámcová smernica bola transponovaná do zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a vyhlášky č. 418/2010 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona. Do nového zákona boli premietnuté aj jednotlivé princípy z príslušných smerníc EU.
Zraniteľnosť povrchových vôd je daná stavom povrchových vodných tokov v dotknutom území a ich náchylnosťou na znečistenie, závislou od kvalitatívnych a kvantitatívnych ukazovateľov povrchového toku a od zdrojov znečistenia, jeho charakteru a intenzity.
Citlivosť povrchových vôd z hľadiska významnosti vodných tokov v krajine a ich prepojenosti na ostatné zložky životného prostredia je vysoká. V dotknutom území sa nachádzajú viaceré vodohospodársky významné vodné toky, s prísnejším režimom ochrany a podmienok obhospodarovania navažujúceho územia.

Vzhľadom na charakter využívania krajiny v dotknutom území je zaťaženie povrchových vôd znečistení intenzívne, hlavne z dôvodu poľnohospodárskeho využívania krajiny.
Zraniteľnosť podzemných vôd závisí od hĺbky podzemnej vody a kvality podzemných vôd, priepustnosti jednotlivých hydrogeologických celkov a od hrúbky krycej vrstvy.

Oblasť Žitného ostrova je zraniteľná, pretože je tvorená prevažne vysoko priepustnými štrkovými a piesčitými sedimentmi kvartéru, v ktorých hladina podzemnej vody je len v malej hĺbke pod povrchom. Dôkazom zraniteľnosti tunajších podzemných vôd je aj značná miera existujúceho znečistenia, pochádzajúceho najmä z intenzívneho poľnohospodárstva. V tejto oblasti sa nachádza viacero environmentálnych hazardérov bodového, líniového a plošného charakteru. Z nich najvýznamnejšími sú rôzne skládky pesticídov, produktovody, poľnohospodárske družstvá, čerpacie stanice pohonných hmôt či iné potenciálne zdroje znečistenia. Podzemné vody s takouto extrémne priepustnosťou sa vyznačujú **vysokým stupňom zraniteľnosti.**

Znečistenie pôd a vôd na území Žitného ostrova nemusí byť spôsobené poľnohospodárskou činnosťou na mieste. Vplyv poľnohospodárskej, najmä rastlinnej výroby síce vplýva na ohrozenie kvality podzemnej vody, avšak jej priamy vplyv závisí od celého radu faktorov od vplyvu pôdneho typu, dávky a doby hnojenia, stavu rastlinného krytu, vykonanej agrotechniky atď. Tomuto riziku musí byť podriadený agrotechnický komplex od spôsobu obrábania pôdy, cez výber pestovaných plodín, hnojenie i zavlažovanie. Iným zdrojom sú hlavne vody Dunaja, Malého Dunaja a kanálov. Dunaj a Malý Dunaj sú ešte stále znečistené olejmi, fenolmi, splaškovými vodami a rôznymi priemyselnými odpadmi vypúšťanými do hlavného toku aj mimo územia Slovenskej republiky (Nemecko a Rakúsko).
Na našom území sú znečisťované hlavne mestom Bratislava a jeho priemyslom. Vody kanálov sú znečisťované hlavne miestnym poľnohospodárstvom. Anorganický podiel sekundárneho znečistenia v širšom slova zmysle je prevažne ľahko transportovateľný a môže ovplyvňovať chemické zloženie podzemnej vody aj v podstatnej vzdialenosti od zdroja znečistenia.

Kontaminácia pôd a pôdy ohrozené eróziou
Pôda je integrovanou zložkou životného prostredia a predstavuje rozhodujúci prírodný zdroj. Vo všeobecnosti sa na plošnej kontaminácii pôd podieľajú najväčšou mierou činitele ako výskyt prirodzenej kontaminácie pôd rizikovými prvkami z geochemických anomálií, vplyv globálnych emisií pochádzajúci prevažne zo zahraničných zdrojov, vplyv vnútroštátnych zdrojov s lokálnym až regionálnym dosahom z rôznych

druhov priemyslu, vplyv poľnohospodárstva (najmä obsah ťažkých prvkov), divoké skládky odpadu a vplyv emisií z dopravných prostriedkov. Zdrojom degradácie pôd je komunálne a hlavne poľnohospodárske prostredie.
Hoci v rastlinnej výrobe došlo k útlmu spojenému s nižšími dávkami aplikácie priemyselných hnojív a ochranných prostriedkov, stále sa prejavuje celoplošná degradácia s dopadom na zmenu štruktúry pôdneho profilu a zvyškové obsahy niektorých cudzorodých látok. Bodovými zdrojmi kontaminácie sú hnojiská a silážne jamy i strojové parky hospodárskych dvorov.
Podľa mapy kontaminácie pôdneho fondu (VÚPOP in Správa o stave životného prostredia SR v roku 2004) však dotknutá lokalita spadá do zóny relatívne čistých pôd. Geogénne podmienený obsah rizikových prvkov (ťažkých kovov) nepresahuje limitné hodnoty A.
Pôdy územia sú stredne náchylné na veternú eróziu. Prevládajú vetry SZ a JV smeru. Vietor spôsobuje ročný odnos pôdy až 350 kg /ha. Z ďalších exogénnych procesov sa môže vyskytovať presadanie spraší. Aktuálna vodná erózia je slabá (Atlas krajiny SR 2002).

Kontaminácia horninového prostredia
Problém kontaminácie spočíva v antropickom narušovaní prirodzených ustálených biogeochemických cyklov a tiež vnášaní rôznych druhov chemikálií organického alebo anorganického pôvodu do zložiek životného prostredia. Určitý stupeň znečistenia horninového prostredia môžu spôsobiť predovšetkým poľnohospodárske činnosti, priemyselné exhaláty, miestne prevádzky, odpadová voda a doprava, lokálne obmedzenejším, no intenzívnejším zdrojom znečistenia sa javia znečistené toky, z ktorých na určitých úsekoch vsakuje znečistená voda. Časť kontaminantov prenikne do podzemnej vody, časť sa zachytí aj v nenasýtenej zóne a horninovom prostredí. Divoké skládky môžu lokálne znečistiť aj horninové prostredie. V záujmovom území možno hodnotiť koncentrácie prvkov v horninovom prostredí na základe ich obsahu v riečnych sedimentoch.
Znečistenie horninového prostredia nie je sledované štátnou sieťou. Stupeň znečistenia je možné odvodiť len sprostredkovane na základe znečistenia podzemných vôd stopovými prvkami (As, Ba, Be, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Mo, Ni, Pb, Se, Sn, V, Zn), z ktorých väčšina sú toxické a pre danú oblasť nebezpečné, ak chemické pozadie (pH, oxidačno - redukčné pomery, zastúpenie hlavných zložiek najmä SO4, HCO a zastúpenie vedľajších zložiek najmä Fe, Mn, PO4, obsah humínových kyselín a pod.) umožňuje ich prechod na nemobilné formy. V sledovanej oblasti podľa vyhodnotenia Bodiša D. a Rapanta P. (Atlas krajiny SR, 2002) nie je detekované znečistenie riečnych sedimentov stopovými prvkami, stupeň kontaminácie je na najnižšej úrovni škály hodnotiacej územie SR.

Zo stavu jednotlivých zložiek v hodnotenom území vyplýva, že prostredie katastrálneho územia obce Tomášov je environmentálne zaťažené a má nižšiu ekologickú stabilitu pre nízky podiel lesných plôch a trvalých trávnych porastov s čím súvisí orientácia využitia územia ako orných pôd. Zraniteľnými zložkami životného prostredia je vegetácia, živočíšstvo a ich biotopy (z hľadiska plošného zastúpenia a biodiverzity), faktory pohody a kvality života človeka (hluk z pozemnej a leteckej dopravy), atakované je aj ovzdušie (emisie z dopravy a diaľkového prenosu) a povrchové vody (vysoký stupeň znečistenia).

Poškodenie vegetácie a biotopov

V širšom okolí záujmového územia je prevaha poľnohospodárskej pôdy s ekologicko-produkčnou funkciou, využívanie poľnohospodárskej pôdy je riešené pre kategóriu orné pôdy a trvalé trávne porasty čo zodpovedá produkčnému potenciálu pôd.

V poľnohospodársky využívanom území sú vplyvy ľudskej činnosti na biotu intenzívne a rozsiahle. Prevažná časť územia bola premenená na poľnohospodárske pozemky (predovšetkým ornú pôdu) alebo urbanizované plochy. Väčšina pôvodných druhov rastlín a živočíchov tým z tejto časti územia buď vymizla úplne alebo bola obmedzená na relatívne nepoškodené zvyšky prírode blízkych biotopov. Druhotné stanovištia boli osídlené najmä synantropnými druhmi - v území tak výrazne stúpa význam relatívne zachovalých lesných porastov, ktoré sa vyskytujú vo fragmentoch. V antropogénnych typoch biotopov je kvalita a štruktúra rastlinných a živočíšnych spoločenstiev výrazne odlišná od prirodzených podmienok. Na biotu a biodiverzitu územia pôsobia prevažne negatívne nielen veľké nedostatočne členené poľnohospodárske pozemky, ale aj komplex činnosti spojených s bežnými činnosťami človeka v intraviláne miest a obcí.

Nepriaznivé nepriame vplyvy činnosti človeka na rastlinstvo a živočíšstvo sa prejavujú aj pozdĺž dopravných koridorov - najmä cestných komunikácií, ako aj pozdĺž hlavnej železničnej trate. Okrem vplyvov ovplyvňujúcich životné podmienky a správanie sa živočíchov ide aj o toxické účinky výfukových plynov a látok z chemickej údržby ciest v zimnom období na vegetáciu a biotopy.

Odpadové hospodárstvo

V roku 2010 sa v EÚ vytvorilo 2,5 miliárd ton odpadu. Iba 30% z celkového množstva sa však zrecyklovalo. Ak sa aj odpad vytriedi, vyváža sa do krajín mimo EÚ a v podobe výrobkov s vyššou pridanou hodnotou sa vracia späť na európske trhy.

Navrhované opatrenia v odpadovom hospodárstve podľa Zelenej V4: do roku 2030 recyklovať alebo pripraviť k opätovnému použitiu až 70% komunálnych odpadov, recyklovať až 80% obalov, do roku 2025 postupne ukončiť skládkovanie recyklovateľných odpadov (plastov,

papiera, kovov, skla a biologicky rozložiteľného odpadu) a znížiť množstvo potravinového odpadu o 30%. V súčasnosti až 20 členských štátov ukladá viac ako 50% odpadu na skládky (Slovensko skládkuje viac ako 70% odpadu). Účinnosť nového zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch je od 01. 01. 2016.

Integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia
Slovenská republika zákonom č. 39/2013 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného od 15.3.2013 využíva jeden z nástrojov Európskej únie pre obmedzovanie znečistenia životného prostredia do praxe (Smernica 96/61/ES o IPPC (Integrated Polution and Prevention Control). Účelom zákona je, v súlade s právom Európskeho spoločenstva, dosiahnuť vysokú úroveň ochrany životného prostredia ako celku, zabezpečenia integrovaného výkonu verejnej správy pri povoľovaní prevádzky a zriadenia a prevádzkovania integrovaného registra znečisťovania životného prostredia. Táto právna norma mení prístup v ochrane životného prostredia a predstavuje prechod od systému odstraňovania znečistenia z konca technologických procesov („end of pipe“) a zložiek životného prostredia na prevenciu, znižovanie a elimináciu emisií škodlivých látok priamo u zdroja v súlade so zásadou “znečisťovateľ platí”. Pojem „integrovaná ochrana životného prostredia“ zahŕňa uvažovanie o vplyvoch na všetky zložky životného prostredia (ovzdušie, voda, pôda a biota) spolu, namiesto oddeleného pohľadu na jednotlivé zložky. Dôvodom je, že kontrola vypúšťania látky do jednej zložky životného prostredia môže spôsobiť presun látky do inej zložky životného prostredia.

Súčasný zdravotný stav obyvateľstva
Hodnotenie súčasného zdravotného stavu obyvateľstva záujmového územia je veľmi obtiažne, nakoľko nie sú k dispozícii podrobné údaje na charakteristiku uvedeného javu v danej lokalite. Údaje o zdravotnom stave obyvateľstva sú k dispozícií sumárne za okres v zdravotníckych ročenkách a štatistických publikáciách.
Dôležitým ukazovateľom je stredná dĺžka života pri narodení, ktorá vyjadruje počet rokov, ktorých sa dožije novorodenec za predpokladu zachovania úmrtnostnej situácie v období jej výpočtu. Vek dožitia u nás sa postupne zvyšuje. V roku 2012 stredná dĺžka života na Slovensku u mužov bola 72,47 a 79,45 u žien (ŠÚ SR, RegDat). V európskom porovnaní sa Slovensko radí medzi priemerné krajiny.
Pre medzinárodné porovnanie vekovej štruktúry obyvateľstva sa obyčajne používa index starnutia definovaný ako počet osôb vo veku 65 a viac rokov na 100 detí vo veku 0 až 14 rokov. Na Slovensku pripadá na 100 detí 68,1 obyvateľov vo veku 65 a viac čím sa približuje európskemu priemeru s hodnotou indexu starnutia 94,75.

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov – ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti, ako aj životne prostredie. Vplyv znečisteného prostredia na zdravie ľudí je doteraz len málo preskúmaný, odzrkadľuje sa však najmä v ukazovateľoch zdravotného stavu obyvateľstva.
Nekoordinované nadmerné využívanie prírodných zdrojov, znečistenie ovzdušia, povrchových a podzemných vôd a pôdy, dopravná záťaž so všetkými negatívnymi dôsledkami spôsobuje prenikanie cudzorodých látok do prostredia a tým aj do potravinového reťazca. K zhoršovaniu životného prostredia prispieva aj neorganizované hromadenie priemyselných a komunálnych odpadov. Odlesňovanie, sceľovanie pozemkov a odvodnenie krajiny podmienili celkové narušenie funkčnosti a štruktúry krajiny s nepriaznivým dopadom na genofond a biodiverzitu. Toto všetko ovplyvňuje v konečnom dôsledku najmä vek a zdravotný stav ľudskej populácie.
Výrazný podiel na chorobnosti má aj životný štýl, genetické faktory, stresy, pracovné prostredie, životné prostredie, úroveň zdravotníctva a pod.. V súčasnosti dostupné údaje
neumožňujú dostatočne kvalitatívne určiť podiel kontaminácie životného prostredia na vývoji zdravotného stavu. Vplyv životného prostredia sa odhaduje na 15 - 20 %.
Zdravotný stav obyvateľstva Seneckého okresu sa pohybujú na úrovni celoslovenských hodnôt alebo nižšie. Horšie ukazovatele sú pri chorobách obehovej sústavy, chorobách srdca, kde je počet hlásených ochorení u mužov i žien mierne nad priemerom Slovenska.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

1. Požiadavky na vstupy

Záber pôdy

Navrhovaná činnosť nevyžaduje prípravu územia, terénne úpravy, alebo zemné práce.
Areál sa nachádza v intraviláne obce, na parcele č. 365/1, je vedená v evidencii nehnuteľnosti ako trvalý trávny porast a využíval sa ako zariadenie na zber odpadov.
Nakoľko dotknutý pozemok predchádzajúcim prevádzkovateľom nebol vysporiadaný, preto v ďalších stupňoch bude potrebné riešiť v zmysle platnej legislatívy jeho preklasifikáciu.
V územnom pláne bolo územie zahrnuté do rozvojových plôch pre plochy výroby a skladovanie.

Voda
Zdrojom vody v prevádzke je existujúca vnútro areálová prípojka z existujúcej studne, ktorá je používaná predovšetkým pre sociálne účely zamestnancov.
Denná spotreba pre 1 zamestnanca činí 60 l/deň.
Spotreba vody za rok je max. 18 m³

Ostatné surovinové a energetické zdroje
V rámci zmeny činnosti nedôjde k stavebným úpravám, z toho dôvodu stavebné materiály nie sú potrebné. Prevádzka zariadenia je napojená na existujúce rozvody elektrickej energie pre účely osvetlenia areálu, potreby elektriny v prevádzkových objektoch.
Vykurovanie prevádzkovej budovy je elektrické, sociálnych miestností je zabezpečené plynovým kotlom.

Nároky na dopravu
Prístupová cesta a vnútorné plochy prevádzky sú existujúce, nie sú potrebné ich úpravy pre potreby zmeny navrhovanej činnosti. Vnútorný priestor prevádzky je dostatočne veľký pre príjazd automobilov a pohyb pre vykladanie a nakladanie.
Občania odpad dovezú vlastnými dopravnými motorovými alebo inými nemotorovými prostriedkami. Odvoz odpadu a logistiku zvozu zo zariadenia bude koordinovať prevádzkovateľ tak, aby boli odpad odvážajúce vozidlá vyťažené a zároveň nedochádzalo k preplneniu kapacity prevádzky.
Odber a odvoz odpadov predpokladáme 1-2 x mesačne v závislosti od množstva odpadu. Frekvencia dopravnej obsluhy tejto prevádzky nenaruší bežnú prevádzku.

Nároky na pracovné sily
Realizáciou navrhovanej činnosti sa vytvorí jedno pracovné miesto.

Chránené územia
Záujmové územie nie je súčasťou žiadneho chráneného územia v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

2. Údaje o výstupoch
Výstupom z vykonávania navrhovanej činnosti budú triedené odpady zo železných a z neželezných kovov, papiera a elektroodpadov kategórie „ostatný“ a elektroodpadov kategórie „nebezpečný“. Zhromaždené (skladované) odpady z hľadiska ekonomiky prevádzky budú krátkodobo skladované, t.j. do doby naplnenia kapacít nádob a kontajnerov a skladových plôch.

Ovzdušie

Zdroje znečisťovania ovzdušia

Zber, triedenie a skladovanie odpadov nie je kategorizovaným zdrojom znečisťovania ovzdušia. Malým zdrojom znečistenia ovzdušia bude plynový kotol, ktorý bude zabezpečovať vykurovanie sociálnej miestnosti a ohrev vody.

Zdrojom škodlivín emitovaných do ovzdušia môžu byť emisie z dopravy.

Emisie z dopravy

- cestné napojenie areálu spolu so súčasnou záťažou
- vnútro areálová doprava
- odstavné plochy pre dovoz a odvoz odpadov

Odpadové vody

Splaškové odpadové vody budú odvádzané do izolovanej žumpy.

Dažďové odpadové vody z povrchového odtoku budú voľne odvádzané do terénu.

Nakoľko sa jedná len o dočasné skladovanie odpadov na vyhradenej ploche a v certifikovaných kontajneroch s nepriepustným dnom, nebude mať činnosť vplyv na akékoľvek znečistenie povrchových resp. podzemných vôd.

Odpady

Odpady sa zaraďujú podľa zoznamu odpadov na základe § 2 vyhlášky MZP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení ďalších predpisov.

Katalógové číslo odpadu	***Názov odpadu podľa Katalógu odpadov***	***Kategória***
02 01 10	*Odpadové kovy*	*O*
12 01 01	*Piliny a triesky zo železných kovov*	*O*
12 01 02	*Prach a zlomky zo železných kovov*	*O*
12 01 03	*Piliny a triesky z neželezných kovov*	*O*
12 01 04	*Prach a zlomky z neželezných kovov*	*O*
12 01 13	*Odpady zo zvárania*	*O*
15 01 01	*Obaly z papiera a lepenky*	*O*
15 01 04	*Obaly z kovu*	*O*
16 02 13	*vyradené zariadenia obsahujúce nebezpečné časti*) iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 12*	*N*

16 02 14	*vyradené zariadenia iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 13*	*O*
16 02 16	*Časti odstránené z vyradených zariadení iné ako uvedené v 16 02 15*	*O*
16 01 17	*Železné kovy*	*O*
16 01 18	*Neželezné kovy*	*O*
17 04 01	*Meď, bronz, mosadz*	*O*
17 04 02	*Hliník*	*O*
17 04 03	*Olovo*	*O*
17 04 04	*Zinok*	*O*
17 04 05	*Železo a oceľ*	*O*
17 04 06	*Cín*	*O*
17 04 07	*Zmiešané kovy*	*O*
19 10 01	*Odpad zo železa a ocele*	*O*
19 10 02	*Odpad z neželezných kovov*	*O*
19 12 01	*Papier a lepenka*	*O*
19 12 02	*Železné kovy*	*O*
19 12 03	*Neželezné kovy*	*O*
20 01 01	*Papier a lepenka*	*O*
20 01 35	*vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné časti*	*N*
20 01 36	*vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35*	*O*
20 01 40	*Kovy*	*O*
20 01 40 01	*meď, bronz, mosadz*	*O*
20 01 40 02	*hliník*	*O*
20 01 40 03	*olovo*	*O*
20 01 40 04	*zinok*	*O*

20 01 40 05	*Železo a oceľ*	*O*
20 01 40 06	*cín*	*O*
20 01 40 07	*Zmiešané kovy*	*O*

** Na zber odpadov kat. č. 20....bude mať prevádzkovateľ uzavretú zmluvu s obcou.*

Kód činnosti bude R13- Skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činností R1 až R12

Kapacita zariadenia sa predpokladá :
Železné kovy: 200 t/mesiac
Neželezné kovy: 50 t/mesiac
Papier: 100 t/mesiac
Odpad z elektrických a elektronických zariadení: 100 t/mesiac

Množstvá sú odhadované na základe predpokladaného rozsahu činnosti a bude upresňované a podrobne špecifikované podľa skutočného stavu, na základe vedenia evidencie a hlásení v zmysle platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve. Vyzbierané odpady budú zhodnocované na základe zmluvného vzťahu firmou oprávnenou na nakladanie s príslušným druhom odpadu. V prevádzke okrem zberaných odpadov vzniká aj zmesový komunálny odpad, ktorého zber bude zabezpečený prostredníctvom obce.

Zdroje hluku a vibrácií
Zdrojom hluku a vibrácií v zariadení budú dopravné mechanizmy (s úložnou plošinou) dovážajúce odpady a odvážajúce zbierané odpady na zhodnotenie alebo zneškodnenie a manipulačné mechanizmy (nakladanie, vykladanie odpadov). Priamo v zariadení a v kontaktnom území bude základná manipulácia s odpadmi – dovoz, vykladanie, triedenie, ukladanie do nádob a kontajnerov a manipulačnú plochu. Nárast hluku v predmetnom areáli sa nepredpokladá, nakoľko ide o jestvujúcu prevádzku. Nakladanie kontajnera trvá cca 10 min. a frekvencia nakladania závisí od množstva vykúpeného odpadu, ktorý sa bude odvážať priebežne, aby nedošlo k preplneniu kapacity areálu. Prevádzkovateľ je povinný dodržiavať všetky platné právne predpisy na úseku ochrany verejného zdravia.

Žiarenie a iné fyzikálne polia
Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti sa výskyt žiarenia a ani iných fyzikálnych polí nepredpokladá.

Teplo, zápach a iné výstupy
Prevádzka nebude produkovať teplo, zápach ani iné výstupy.

Vyvolané investície
Vyvolané investície predstavujú náklady na zakúpenie špecializovaných skladovacích kontajnerov.

3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Priame vplyvy
Organizácia činnosti nebude zdrojom priamych negatívnych vplyvov na prostredie. V procese zberu, zhromažďovania, triedenia a skladovania odpadov kategórie „ostatný“ a „nebezpečný“ nepredpokladáme vznik látok, ktoré môžu mať priame, alebo nepriame negatívne účinky na prvky prostredia. Vykonávanie predmetu činnosti vo vzťahu k inému pracovnému/obytnému prostrediu, neprekročí parametre určené inými špeciálnymi predpismi (napr. teplo, zápach, hluk, vibrácie). Nepredpokladáme preto významnejšie odchýlky od súčasného stavu a kvality prostredia s následnými primárnymi, alebo sekundárnymi účinkami na prostredie.
Navrhované funkčné využitie plochy navrhovanej činnosti pri štandardnom a zodpovednom prevádzkovom postupe, nebude zdrojom poškodzovania alebo zaznamenateľných zmien existujúceho prostredia.
Nepriame vplyvy
Činnosťou zariadenia nedôjde k záberu poľnohospodárskej a lesnej pôdy. Realizácia činnosti významne neovplyvní súčasný krajinný ráz. Vzdialenosť významných prírodných ekosystémov od lokality zámeru je dostatočná, preto nie je predpoklad priameho nedatívneho ovplyvňovania genofondu a biodiverzity širšieho záujmového územia prevádzkou ani počas činnosti zariadenia.

4. Hodnotenie zdravotných rizík

Navrhovaná činnosť je jednoduchou činnosťou bez nároku na zvláštne technické a technologické zabezpečenie bez potreby úpravy odpadov, ktoré sú predmetom návrhu. Pri vykonávaní činností spojených so zberom odpadov budú zamestnanci prichádzať do styku prevažne s ostatnými druhmi odpadov. V prípade nesprávnej manipulácie s vybranými druhmi nebezpečného odpadu (napr. vyradené akumulátory) kedy môže dôjsť k úniku nebezpečnej látky, ich rozbitiu, je kontakt s pôdou a prípadne podzemnou vodou obmedzený na minimum. Zber odpadov bude vykonávaný v certifikovaných kontajneroch uložených na spevnenej ploche alebo v uzatvorenej miestnosti s betónovou izolovanou podlahou opatrenou zbernou nádobou.

Prípadné vplyvy na podzemnú vodu môžu byť spôsobené nesprávnou manipuláciou a zanedbaním povinností pri manipulácii, preprave a pod. Samozrejmým predpokladom je dodržanie všetkých bezpečnostných, technických a legislatívnych podmienok prevádzkovania zariadenia.
Prevádzkou zariadenia na zber odpadov, sa vplyv na obyvateľstvo nezmení. Naopak vznikne možnosť odovzdať nefunkčnú vec – elektroodpady a odpad vytriedený z komunálneho odpadu na jeho ďalšie zhodnotenie. Vplyvy na obyvateľstvo, čo sa týka výsledného efektu navrhovanej zmeny, možno označiť za pozitívny.
Prevádzka vzhľadom na účel využitia, s minimálnym negatívnym vplyvom na životné prostredie a na zdravie ľudí, nebude spôsobovať zdravotné riziká. Zariadenie prevádzky bude spĺňať hygienické a technické predpisy platné v SR.
Negatívne vplyvy na zdravotný stav obyvateľstva, ani na kvalitu života, v súvislosti s navrhovanou zmenou sa na základe vyššie uvedených skutočností nepredpokladajú. Na základe hore uvedených skutočností navrhovanú prevádzku hodnotíme ako environmentálne únosnú a činnosť ako primeranú a vhodnú.

5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia (napr. chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území – NATURA 2000 – národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti)

Vplyv na chránené územia
Uvedená lokalita nie je súčasťou žiadneho chráneného územia národnej sústavy chránených území ani ich ochranných pásiem, nie je súčasťou žiadneho vyhláseného ani navrhovaného chráneného vtáčieho územia ani územia európskeho významu.
Areál je lokalizovaný v území, kde platí 1. stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Vplyv na horninové prostredie a reliéf
Vzhľadom na povahu posudzovanej činnosti a jej umiestnenie nepredpokladáme žiadne vplyvy na geologické a geomorfologické pomery lokality. Vplyv je *nevýznamný.*

Vplyvy na povrchové a podzemné vody
V štandardných prevádzkových podmienkach nie je predpoklad kontaminácie podzemných ani povrchových vôd. Možné ohrozenie kvality podzemných vôd predstavuje prípadný havarijný stav na betónových spevnených plochách pri manipulácii s odpadmi alebo únik ropných látok z mechanizmov. Pri správnej prevádzke areálu sú tieto trvalé vplyvy, v dôsledku ktorých môže dôjsť ku kontaminácii podzemných vôd, nepravdepodobné.
Vplyvy na povrchové a na podzemné vody hodnotíme ako *málo významné.*

Vplyvy na ovzdušie
Počas prevádzky činnosť nebude zdrojom znečisťovania ovzdušia.
Vplyv hodnotíme ako nevýznamný.

Vplyvy na pôdu
Realizácia zariadenia na zber odpadov si nevyžiada záber poľnohospodárskej resp. lesnej pôdy.
Vplyv hodnotíme ako nevýznamný.

Vplyvy na odpadové hospodárstvo
Činnosť prevádzky má výrazne pozitívny vplyv na odpadové hospodárstvo v obci - posilní sa recyklácia druhotných surovín, čo bude viesť k zníženiu množstva odpadu vyvezeného na skládku KO a opätovnému využívaniu druhotných surovín. Recyklácia druhotných surovín je v plnom súlade so všetkými koncepciami odpadového hospodárstva. Vplyvy hodnotíme ako pozitívne, významné.

Vplyv na krajinu
Činnosť bude realizovaná na jestvujúcich plochách areálu. *Vplyv hodnotíme ako nevýznamný.*

Vplyv na dopravu
Realizáciou zámeru dôjde k miernemu zvýšeniu intenzity dopravy.
Odber a odvoz odpadov predpokladáme 1-2 x mesačne v závislosti od množstva odpadu.
Vplyvy navrhovanej činnosti na dopravnú situáciu počas prevádzky hodnotíme celkovo ako *negatívne, málo významné, lokálne.*

Posúdenie vplyvov na obyvateľstvo
Vplyvy na obyvateľstvo, čo sa týka výsledného efektu navrhovanej činnosti, možno označiť za pozitívny. Prevádzka vzhľadom na účel využitia, s minimálnym negatívnym vplyvom na životné prostredie a na zdravie ľudí, nebude spôsobovať zdravotné riziká. Zariadenie prevádzky bude spĺňať hygienické a technické predpisy platné v SR.

Negatívne vplyvy na zdravotný stav obyvateľstva, ani na kvalitu života, v súvislosti s navrhovanou činnosťou sa na základe vyššie uvedených skutočností nepredpokladáme.

Pri prevádzkovaní zariadenia pri dodržiavaní predpisov na úseku odpadového hospodárstva, bezpečnosti a zdravia pri práci a vlastných prevádzkových predpisov, nepredpokladáme vznik stavov vedúcich k zníženiu kvality ovzdušia, vodného a pôdneho prostredia, alebo ovplyvňovaniu kvality života obyvateľov žijúcich v území.
Podľa dostupných podkladov, nie sú na lokalite navrhovanej činnosti a v blízkom kontaktnom území známe také environmentálne problémy, ktoré by bránili uskutočneniu a prevádzkovaniu navrhovanej činnosti.

7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Navrhovaná činnosť nebude mať žiadne vplyvy presahujúce štátne hranice Slovenskej republiky.

8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území so zreteľom na druh, formu a stupeň existujúcej ochrany prírody , prírodných zdrojov, kultúrnych pamiatok)

Priaznivé vplyvy – environmentálny, socioekonomický a spoločenský prínos predmetu navrhovanej činnosti považujeme za dôležitý. Vzhľadom na navrhované funkčné využitie územia, nie je navrhovaná činnosť v území v rozpore s koncepčnými a rozvojovými dokumentmi mesta a regiónu.
Nepriaznivé účinky vplyvov na kvalitu ovzdušia a zdravie obyvateľov v spojitosti s navrhovanou činnosťou nepredpokladáme. Náhodné prírodné procesy a javy nie je možné hodnotiť.

Vytvorením podmienky následného zhodnocovania odpadov budú viac šetrené neobnoviteľné zdroje surovín potrebné na výrobu výrobkov pre komunálnu a priemyselnú spotrebu. Priame alebo nepriame negatívne vplyvy na prvky a procesy prostredia nepredpokladáme.

9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Pri realizácii navrhovanej činnosti nepredpokladáme a neočakávame žiadne riziká, ktorých význam by mohol vylúčiť očakávané ciele alebo

vplyv, ktorý by mohol významnejšie negatívne ovplyvniť vlastnosti dotknutého územia a podmienky života.

Potenciálne riziká poškodenia, alebo ohrozenia životného prostredia môžu vzniknúť v dôsledku nasledovných príčin:

- zlyhanie technických opatrení (havárie na dopravných prostriedkoch, nesprávne zaobchádzanie so skladovanými surovinami, únava materiálu a pod.),
- zlyhanie ľudského faktora (nedodržanie pracovnej alebo technologickej disciplíny),
- sabotáže, vlámania a krádeže,
- vonkajšie vplyvy (neovplyvniteľné udalosti – „vyššia moc“),
- prírodné sily (prívalové dažde, povodne, úder blesku, zemetrasenie).

Nehody a havárie môžu mať tieto následky:

- požiar,
- škody na majetku,
- poškodenie zdravia alebo smrť.

Väčšina rizík je však na úrovni pracovnej disciplíny a dodržiavania bezpečnostných zásad (v pracovnom procese ale aj budúcich obyvateľov navrhovanej rodinnej zástavby), takže prevenciou je predovšetkým osobná úroveň vzdelania a miera zodpovednosti. Vo všeobecnosti prevenčným opatrením k nepredvídaným situáciám je vypracovanie manipulačných poriadkov a riadne zaškolenie pracovníkov.

10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

Účelom opatrení je predchádzať, zmierniť, minimalizovať alebo kompenzovať očakávané (predpokladané) vplyvy činnosti (priame, nepriame, kumulatívne), ktoré môžu vzniknúť počas jej výstavby, prevádzky (v štandardnom a neštandardnom režime, t. j. aj počas havárií).
Cieľom environmentálneho posudzovania je nielen identifikovať významné vplyvy, ale nájsť k nim aj prijateľné riešenia, ktorými sa jednotlivé prvky životného prostredia ochránia alebo sa zmiernia nepriaznivé vplyvy na ne.
Opatrenia sa po ich akceptácii včleňujú do rozhodovacieho procesu a stávajú sa súčasťou ďalších konaní o povoľovaní činnosti.

Opatrenia v oblasti nakladania s odpadmi

- S odpadmi počas prevádzky bude nakladané v súlade s platnými právnymi predpismi.
- Odpady, s ktorými sa bude nakladať pri výkone činností, zaraďovať podľa Katalógu odpadov; viesť a uchovávať evidenciu o druhoch a množstve odpadov, s ktorými sa nakladá; ohlasovať údaje z evidencie orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva
- Vykúpené odpady budú zhromažďované vytriedené podľa jednotlivých druhov v zmysle ustanovení zákona o odpadoch a jeho vykonávacích predpisov.
- Zhodnotenie vykúpených odpadov, vrátane ich prepravy, bude zabezpečené zmluvným odberom oprávnenou organizáciou tak, aby bola splnená povinnosť pôvodcu ustanovená v § 14 ods. 1, písm. e) zákona o odpadoch č. 79/2015 Z.z. o odpadoch – odovzdať odpady len osobe oprávnenej nakladať s odpadmi podľa tohto zákona, ako aj ostatné požiadavky vyplývajúce z platných predpisov.
- V ďalšej etape prípravy určiť konkretizáciu spôsobu ďalšieho nakladania s odpadmi a konkretizáciu subjektov, ktoré budú zbierané odpady odoberať a zabezpečovať nakladanie s nimi. Odpady prednostne odovzdať na materiálové zhodnotenie, energetické zhodnotenie a až potom na zneškodnenie.
- Odpady vznikajúce pri výkone činnosti tvoriace predmet podnikania zaraďovať podľa Katalógu odpadov.
- Na vývesnej tabuli uviesť zoznam zbieraných odpadov.

Opatrenia v oblasti ochrany zdravia

- V oblasti ochrany zdravia je potrebné dodržiavať Nariadenie vlády SR č. 387/2006 Z. z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci a Nariadenie vlády SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko.
- Základným legislatívnym predpisom je zákon č. 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- Pracovníci musia byť preukázateľne oboznámení o aktuálnych predpisoch v oblasti ochrany zdravia a musia byť vybavení bezpečnostnými pomôckami podľa charakteru práce.
- Pri práci s mechanizmami, resp. manipulácii v ich dosahu je potrebné zabezpečiť ochranu zdravia a bezpečnosti práce v súlade s predpísanými požiadavkami pre tieto zariadenia.
- Práce môžu vykonávať len osoby oprávnené, spôsobilé a náležite poučené. Pri prácach je potrebné dodržiavať všeobecne platné predpisy, ako aj zohľadniť špecifické lokálne podmienky.

Nakoľko realizovaná činnosť je nevýrobného charakteru, pri prevádzke navrhovanej činnosti nedôjde k ohrozeniu zdravia ľudí.

Opatrenia v oblasti ochrany vôd

- Z dôvodu, že územie je situované v chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov , povrchové a podzemné vody je potrebné ochraňovať priebežným dodržiavaním bezpečnostných opatrení pri manipulácii s ropnými látkami a kontrolovaním stavu mechanizačných prostriedkov. Pre prípad havárií musí byť vypracovaný havarijný plán s opatreniami na likvidáciu škôd.
- Pri realizácii navrhovanej činnosti je potrebné z dôvodu minimalizácie negatívneho vplyvu na dotknuté územie minimalizovať riziko havarijnej situácie spôsobenej ropnými látkami používaním len technicky vyhovujúcich mechanizmov a parkovacie plochy zabezpečiť pred kontamináciou ropnými látkami.

Akceptovať odporúčania, návrhy a záväzky vyplývajúce z priebehu procesu posudzovania vplyvov v rozsahu, v akom budú premietnuté do vyjadrení, stanovísk a rozhodnutí príslušných orgánov.

Všetky vyššie uvedené opatrenia považujeme za technicky i ekonomicky realizovateľné. Navrhovateľ sa zaväzuje, že ich sám, alebo v spolupráci s inými inštitúciami a subjektmi vo vhodnom čase a v potrebnom rozsahu bezodkladne uskutoční.

11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

V prípade hodnotenia nulového stavu záujmovej lokality je potrebné uviesť, že sa jedná o existujúci areál, ktorý v minulosti bol využívaný na zber druhotných surovín. Umiestnenie navrhovanej prevádzky pokladáme za environmentálne, ekonomicky vhodné a za technicky realizovateľné. Vybudovanie zariadenia na zber odpadov sa pozitívne prejaví v zlepšení služieb tohto typu v regióne.

12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Navrhovaná činnosť nie je v rozpore s platným územným plánom obce. V súčasnosti nie sú známe žiadne verejné obmedzenia, ktoré by bránili prevádzke zariadenia na zber odpadov v tejto lokalite.
Navrhovaná činnosť je v súlade s Programom odpadového hospodárstva SR spracovaného na roky 2011 - 2015, v ktorom sa kladie dôraz na zhodnocovanie odpadov.
Navrhovaná činnosť je v súlade s environmentálnymi cieľmi Slovenskej republiky a Európskej únie.

13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Predkladaný zámer komplexne hodnotí vplyv navrhovanej činnosti na životné prostredie v katastri obce Tomášov.
Metodický postup hodnotenia navrhovanej činnosti bol vykonaný v súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.
Význam očakávaných vplyvov bol vyhodnotený vo vzťahu k povahe a rozsahu navrhovanej činnosti, miestu vykonávania navrhovanej činnosti s prihliadnutím najmä na pravdepodobnosť vplyvu, rozsah vplyvu, pravdepodobnosť vplyvu presahujúceho štátne hranice, veľkosť a komplexnosť vplyvu, trvanie, frekvenciu a vratnosť vplyvu.
Ďalšie aktivity z hľadiska posudzovania vplyvov na životné prostredie navrhujeme posunúť do ďalšieho stupňa povoľovacieho procesu.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU (vrátane porovnania s nulovým variantom)

Navrhovateľ činnosti v súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov požiadal príslušný orgán, OÚ Senec, odbor starostlivosti o životné prostredie o upustenie od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti. Dôvodom bolo, že navrhovateľ pre navrhovaný účel má k dispozícii vlastný pozemok a nemá k dispozícii inú lokalitu. Vzhľadom na predmet návrhu nie je použiteľné iné technické, technologické a organizačné riešenie.
OÚ Senec, odbor starostlivosti o ŽP vyhovel žiadosti navrhovateľa. Z uvedeného dôvodu prezentácia variantného riešenia navrhovanej činnosti nie je dôvodná.
Zákon č. 24/2006 Z. z. v prílohe č. 10 uvádza tieto kritériá pre zisťovacie konanie. Definovaná je iba v spojitosti s porovnávaním jedno variantného realizačného riešenia a nulového variantu.

2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Viackriteriálne posudzovanie vplyvu investícií na životné prostredie je možné uplatniť len pri viac variantnom riešení. Pre potreby posúdenia tohto zámeru vzhľadom k jednovariantnosti je preto výber optimálneho variantu zúžený len na zhodnotenie vhodnosti realizácie navrhovaného variantu v danom území.

Vzhľadom na to, že predmetná činnosť, neohrozí súčasný stav životného prostredia v danej lokalite, ale prispeje k vylepšeniu nakladania s odpadmi, preto je predmetom hodnotenia len **variant nulový** a jeden **variant riešenia.**

Navrhovaný priestor, logistika činnosti a k tomu potrebné zariadenia sú technicky a ekonomicky prijateľné. Pre vykonávanie činnosti má navrhovateľ k dispozícii iba tento pozemok.

Vzhľadom na predmet navrhovanej činnosti nie je použiteľné iné technické, technologické a organizačné riešenie (zber, triedenie, skladovanie odpadov).

Vzhľadom nato je uskutočnenie návrhového realizačného variantu a vykonávanie navrhovanej činnosti v rozsahu zadania pre túto dokumentáciu odôvodnené.

3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Z hľadiska odpadového hospodárstva navrhovaná činnosť je v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a platnými vyhláškami.

Predpokladom pre splnenie cieľov odpadového hospodárstva je dostatočná sieť zariadení na zber odpadov, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť komplexnej infraštruktúry odpadového hospodárstva a predstavujú dôležitý logistický uzol medzi pôvodcami, držiteľmi a koncovými zhodnocovateľmi odpadov. Zámerom navrhovateľa je poskytnúť pre občanov (komunálnu sféru) ako i držiteľov odpadov z priemyselnej sféry možnosť odovzdať odpady do zariadenia na zber odpadov, ktoré spĺňa všetky náležitosti právnych predpisov v oblasti odpadového hospodárstva, s cieľom minimalizovať možné negatívne účinky zberaných odpadov na životné prostredie alebo zdravie ľudí.

Na základe hodnotenia súčasného stavu územia a predpokladaných účinkov analyzovaných vplyvov považujeme za výhodnejší **variant uskutočnenia a prevádzkovania** predmetu navrhovanej činnosti. Variant zberu a triedenia odpadov je prospešný z hľadiska jeho koncového efektu, t.j. potenciálu budúceho opakovaného využívania odpadov v ďalšej komunálnej a priemyselnej spotrebe. Prevádzkovaním budú v princípe vytvorené podmienky pre efektívnejšie materiálové zhodnocovanie odpadov vznikajúcich v tomto mikroregióne. To prispeje k napĺňaniu jedného z princípov hierarchie nakladania s odpadmi, ktorý preferuje zhodnocovanie odpadov pred ich zneškodňovaním.

Identifikované vplyvy navrhovanej činnosti sú environmentálne prijateľné. Prevádzkou zariadenia na zber druhotných surovín nebude dochádzať k poškodzovaniu a znečisťovaniu prostredia nad

mieru stanovenú platnými právnymi predpismi. Činnosť má výrazne pozitívny vplyv z pohľadu riešenia problematiky nakladania s odpadmi.

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

Príloha č. 1 – Situácia

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer

- upustenie od variantného riešenia
- listinné doklady

Zoznam použitých materiálov:

Atlas krajiny SR, 2002, MŽP SR Bratislava
Správa o stave životného prostredia v roku 2008, 2009, 2010, 2011 MŽP SR, SAŽP, Bratislava
Kolektív, 2003: Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území, MŽP SR Bratislava, 2003
Príslušné zákony, vyhlášky a právne predpisy na úseku ochrany životného prostredia
Internetové stránky: www.enviroportal.sk, www.shmu.sk, www.enviro.gov.sk, www.sazp.sk, www.environet.sk

Prehľad právnych predpisov, ktoré sme zohľadnili pri hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti

1. Zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
2. Vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch.
3. Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov
4. Vyhláška MŽP SR č. 373/2015 Z. z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov
5. Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší
6. Vyhláška 410/2012 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší
7. Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
8. Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií
9. Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

10. Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
11. Vyhláška č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Zámer je spracovaný po obsahovej a štrukturálnej stránke podľa Prílohy č. 9 zákona č. 24/2006 Z. z. Informácie pre spracovanie zámeru boli čerpané z odbornej literatúry, z meraní a hodnotení týkajúcich sa danej lokality a z verejne dostupných zdrojov.

Dokumentácia navrhovanej činnosti akceptuje funkčné využitie plôch a s tým spojené štrukturálne zmeny. Ďalší stupeň dokumentácie bude vyhotovený v súlade s platnými všeobecnými a špeciálnymi predpismi a predložený povoľujúcemu orgánu.

VIII. MIESTO A DÁTUM SPRACOVANIA ZÁMERU

Dunajská Streda, november 2016

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

Potvrdenie správnosti údajov podpisom spracovateľa zámeru a podpisom oprávneného zástupcu navrhovateľa:

Navrhovateľ
FERROWIM, s.r.o., Hlavná 326, 929 01 Dunajská Streda
František Wimmer – konateľ spoločnosti

.....

Spracovateľ zámeru
František Wimmer

.....

PRÍLOHY